Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

NĂM THỨ MƯỜI SÁU - SỐ THỨ 3415

MỌI SỐ : 0$04

NGÀY THỨ TƯ 8 AOUT 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LÉGAL
INDOCHINE
N° 9226

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres [illegible]
doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-DUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :

Une seule insertion.	0$80 le c/m
Contrat annuel	
Par centimètre et par insertion.	0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales.	1$50 le c/m
Petites annonces classées.	0$10 la ligne

Lại cái vấn-đề nhà-cửa

Kỳ đại hội-đồng bản Pháp trong tháng juillet mới rồi, 580 ông nghị-viên theo ý ông Loucheur, tán thành cuộc cất sáu mươi vạn cái nhà, tồn phí hết bảy trăm triệu phật lăng, để cho thuê giá rẻ, đó là một cách giúp đỡ cho nhà nghèo. Lại nghe đâu quan Thống-đốc Nam-kỳ Blanchard de la Brosse đã có hứa lời sẽ xuất tiền nhà nước, để làm nhà cho nhà nghèo thuê giá rẻ. Đó là cái ý kiến rất hay để giúp đỡ cho nhà nghèo, thật là một việc đúng mùa mà bây giờ nên có lắm.

Ở cái nơi đô hội lớn, nào là các sở công các sở tư, các trường học, cùng là các công xưởng các thương điếm, đều lập ra ở đó. Nào là những người theo việc các sở, những người theo học các trường, cùng là hạng thợ thuyền lao-động, xô nhau đến để tìm cách mưu sinh, vì thế mà số người ở cứ một ngày một đông thêm. Trừ một số ít người có cơ sở vững vàng, có tư bản rồi nào thì không kể, còn từ người gia tư thường thường giở xuống, thì toàn là hạng người ăn nhờ ngủ đậu, nay đây mai đó. Số người ở thuê càng ngày càng đông, nhà cửa không đủ dung, mà giá thuê cứ ngày cao lên mãi, đó là cái lẽ thường, nơi nào cũng thế cả. Hạng người mới kể đó, sinh kế đã không được thừa thãi, thì lấy đâu mà tìm được chỗ ở cho được rộng rãi mát mẻ, cho hợp cách vệ-sinh, thế tất phải chung chạ chen chúc, một nhà mà ở chung đến ba, bốn chủ, số người đến hai, ba mươi, ăn ở không được sạch sẽ, khí giời không đủ thở hút, thường hay sinh ra yếu đau, gặp những khi tật dịch, thì lây lan ra thật mau và thật ghê gớm. Các nơi thành phố lớn, ở Nam-kỳ thì thành phố Saigon, ở Bắc-kỳ thì thành phố Hanoi, cái nạn nhà cửa đắt đỏ, thật cũng đến gấp hai gấp ba khi trước. Ở trên các tờ báo cũng đã nhiều người bàn nói đến mà tỏ ý kêu ca. Cũng nhiều người đổ tội cho các nhà giàu thừa cơ bắt chẹt, giá cho thuê cứ cao vọt mãi lên, đó tuy là nói theo nhẽ thẳng, mà xét ra cho kỹ, thì những người có nhà cũng không được lợi là bao. (này nói như ở thành phố Hanoi, cái nhà giá độ bốn năm nghìn đồng, thì cho thuê mỗi tháng độ ba bốn chục đồng, số ấy ví dụ đối với người ăn lương mỗi tháng tám, chín chục, một trăm, thì đã mất đến trên dưới một phần ba, thật là đau đớn nặng nề, mà người ta có nhà cho thuê, thì tính lãi chưa được một phần, xét cho kỹ ra thì căn nguyên chỉ tại người đến ở đông, giá đất và vật liệu đắt quá mà sinh ra thế). Nếu cứ như thế này mãi, thì ở thành phố Hanoi này, độ giăm bảy năm nữa về sau đây, tuy phố xá mở ngày càng rộng, nhà cửa làm ngày càng nhiều, mà số người càng ngày càng đông, giá đất giá nhà và vật liệu càng ngày càng đắt, thì cái nỗi khốn nạn của nhà nghèo, còn chưa biết đến đâu là cùng cực.

Bây giờ muốn bổ cứu cái tệ ấy, để giúp đỡ cho nhà nghèo, thì cốt phải trông vào quyền lực của chính phủ, hiện nay quan thống-đốc Nam-kỳ đã hứa rằng rồi sẽ lấy tiền nhà nước, làm nhà cho thuê giá rẻ. Nếu quả được như thế, thì nhà làm tất là ở nơi cao ráo mát mẻ, mà cách thức tất là rộng rãi thông khoảng, số người ở tất cũng hạn định hẳn hoi, không được chung chạ chen chúc. Các chủ nhà thấy nhà của nhà nước cho thuê giá rẻ, không còn bắt chẹt bắt bí vào đâu được, mà giá thuê tất phải một vừa hai phải mà hạ xuống dần dần. Đó là một cách làm cho các chủ nhà không được chuyên lợi, là một cách cứu cái nạn nhà cửa đắt đỏ cho nhà nghèo thật là khôn khéo và thật là giản tiện vậy.

Nghiệm như lời quan thống đốc Nam-kỳ đã hứa đó, thì biết rằng chính-phủ đã xét thấu cái tình cảnh của nhà nghèo mà tìm phương bổ cứu, ở Nam-kỳ ít lâu nữa đây, nhời hứa ấy tất là thi hành, mà những nhà gia tư thường thường giở xuống, khỏi bị cái nạn chung chạ chen chúc, sinh kế mới mong có người được doanh dư, không phải chỉ là một cái ước vọng hão huyền nữa.

Ở Nam-kỳ thì đã có cái hi vọng như thế, còn ở xứ Bắc-kỳ thì sao? Nam-kỳ là nơi người Pháp kinh lý trước tiên, thứ thì đến xứ Bắc-kỳ, phàm công việc kiến thiết, chính trị thay đổi, đều trước ở Nam-kỳ, rồi đến Bắc-kỳ đó là theo cái thứ tự tự nhiên như thế. Hanoi là thủ phủ cõi Đông-pháp, nhân dân kéo đến ngày càng đông, xo với thành phố Saigon, thật cũng không kém thua gì mấy, người nghèo chịu cái nạn nhà cửa đắt đỏ, cũng đã gần đến cùng cực, thẳng còng làm, thẳng ngay ăn, tình cảnh nghĩ cũng đáng thương thật. Chính phủ tất cũng đã xét thấu, xa thì theo gương công việc đã thi hành ở bên Pháp gần thì theo gương cái công việc sẽ thi hành ở Nam-kỳ, mà tìm phương cứu đỡ cái nạn nhà cửa, thì tạo phúc cho nhà nghèo thật không phải là nhỏ vậy.

H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 4 août 1928

Nước Pháp

Quan đại-sứ nước Anh

M. Tyrell, đại sứ mới nước Anh về ngài ở Londres. Ông sẽ trở lại để ký bản hiệp ước Kellog

Đại biểu binh-sĩ nước Anh

Các đại biểu binh sĩ nước Anh đã tới ngày hôm qua; ngày hôm nay các đại-biểu sẽ đến tiếp ngọn lửa ở nơi phần mộ người tử sĩ vô-danh tại cửa khải-hoàn. Ngày mai 11.000 người lính sẽ đi thăm các nơi chiến-trường ở Pháp.

Nước Anh

Cái vấn đề di dân

Lord Lovat, phó trưởng bộ coi việc các thuộc-quốc đã đi thanh-tra ở Gia-nã-đại, Úc-đại-lị-á, ở Nouvelle Zélande, về bàn về cái vấn đề di-dân.

Nước Nga

Cuộc hội-nghị của các nhà vật lý học

Cuộc hội nghị tám năm của các nhà vật-lý học đã triệu tập đến ngày 25 mới thì họp. Các nhà bác học của 15 xứ sẽ đến dự cuộc hội-nghị ấy.

Nước Ý

Một bản giao ước

Nước Ý đã ký một bản giao ước hòa hiếu, và trọng tài với xứ Ethiopie.

Nhật-bản

Các chánh đảng

Các chánh đảng quốc-dân Nhật-bản mong rằng M. Tokonami chia rẽ với đảng Minseito, cũng không làm cho tan nội các chánh đó được. Và nhân có việc ấy, những người về đảng xin cho Mãn-châu độc lập lại bằng bãi

Nghề làm đường ăn

Hai công-ty làm đường đã lập giao ước với nhau để bổ-cứu cho việc giá đường sụt xuống.

Việc bảo hiểm các tàu bể

Các công-ty bảo-hiểm tăng giá tiền bảo hiểm lên nên các công-ty hàng hải điều đình với nhau để tự bảo hiểm lấy.

A. R. I. P.

Bắc-đẩu bội-tinh

Những vị sau này được thưởng bắc-đẩu bội tinh:

Đệ tứ hạng: M. Borel, nghị-trưởng phòng Canh-nông ở Bắc-kỳ; M. Fissot, Thống-sứ hàm ở Đông-dương; M. Võ Liêm, thượng-thư bộ Công ở Trung-kỳ; M. Ng-đình-Hòe, thượng-thư trí-sĩ ở Trung-kỳ.

Đệ ngũ hạng: M. Aber, Cố-vấn tại tòa thượng-thẩm Hà-nội; M. Brard, quản lý công ty *Société des Etains et Wolfram du Tonkin*; M. Coffert, nghiệp-chủ ở Saigon; M. Davet, nghị trưởng phòng Thương mại Saigon; M. Cohin, quản kho bạc hạng nhất, thầy quỹ tại sở Quản ngân-khố Đông-dương; M. Marcou, giám binh thượng hạng; M. Pasourand kỹ sư thượng hạng, hạng nhất ngạch Công-tác; M. Saurel, nguyên chánh sở khoáng chất Đông-dương; M. Sogny chánh sở Mật-thám; M. Strombez, về de Tase [illegible] hạng nhất; M. Bùi-huy-Tín, nghiệp chủ ở Bắc-kỳ; M. Bùi-quang-Nam, đốc phủ-sứ Nam-kỳ; M. Hasieu, *ondam* hạng nhì ở Cao-miên; Lê-văn-Đính, tuần phủ hạng nhất ở Bắc-kỳ; M. Lương-ngọc-Huyến, giáo học hạng nhất ở Nam-kỳ; M. Ng-huy-Hoè, tổng đốc hưu trí, M. Phạm-văn-Bính, tham biện thượng hạng ở Bắc-Kỳ; M. Ưng-Bang, thượng thư hưu trí ở Trung-kỳ.

Bản quán có lời mừng cả các vị được ân thưởng.

Một cuộc biểu tình cộng sản ở Pháp

Có tin rằng dẫu cuộc biểu tình cộng sản chiều hôm chủ nhật bị cấm, song bọn cộng sản cũng cứ biểu-tình, làm cho chính phủ, và đảng cộng sản có việc phân tranh với nhau. Ông quận trưởng quận Seine bảo ông xã-trưởng thành Ivry cấm cuộc biểu-tình, nhưng ông xã-trưởng không nghe. Các hội đồng thành phố ở ngoại châu thành cũng vào hùa với hội đồng thành phố Ivry. Sẽ trông nom nhất về người ngoại quốc. Ai dự cuộc biểu tình sẽ bị bắt và đem ra đường cương giới. Dẫu chính phủ hạ lệnh cấm, song nhiều người cộng sản cũng kéo đến Ivry, nhưng lính cảnh sát cản lại, chỉ có đài ba người đi xe điện là đến được mà thôi. Tại nhà thị xảnh Ivry, có xảy ra việc xung đột nhau, thì 250 người bị bắt. Trong số ấy có ông phó xã trưởng đeo băng tam tài mà bảo hộ cho bọn cộng sản. Đảng cộng sản không họp cuộc hội nghị được.

Số người bị bắt trong ngày hôm ấy cộng tới 1.500 người, nhưng chỉ độ 100 người bị giữ lại, còn thì được tha.

Cuộc bay của hai phi công Ba-lan

Tin Hambourg. — Ở Đức có tiếp được điện tin báo rằng đã cứu được các phi-công Ba-lan một cách khó khăn. Hai phi-công vô sự, còn tàu bay thì bị hỏng.

Lisbonne. — Hai phi công Ba-lan bay cả thảy 21 giờ nhưng ống dầu xăng hỏng, nên phải đỗ xuống chỗ cách mũi đất Finisterre sáu mươi dặm. Tàu bay đâm xuống bể mạnh quá, bị gẫy mất cánh. Một phi công ngã ở trên tàu *Samos* bị thương, thì đã đem vào nhà thương Leixoes.

Các phi công định ngày mai sẽ đi Paris

Lược-khảo lịch-sử Trung-quoc

CLV

76-Triệt dâng sớ nói rằng: « Ở nhà Đường, Dương Viêm đặt ra hai thứ thuế, gồm cả Tô, Dung và Điệu. Bây giờ ngạch thuế vẫn theo như cũ, sao lại còn thu số tiền miễn dịch. Vả lại, những nhà chùa sư, tha dịch đã lâu, những người có chức sự với nhà nước, đều tha thuế cho cả nhà, có lẽ nào lại bắt nộp tiền miễn dịch ». Tờ sớ ấy tâu lên, vua Thần-tôn không giả lời.

Vương-an-Thạch đã cầm chính-quyền, vua Thần-tôn rất tin trọng. trong ngoài đều lấy làm vua dùng được người giỏi, quan ngự sử-trung-thừa là Lã-Hối lấy rằng An-Thạch không thông-hiểu việc đời, không nên trọng dụng, bèn làm sớ vào can. Tư-mã Quang đi vào kinh-diên chiều giảng, gặp Hối ở đường, Quang sẽ hỏi Hối rằng: « Hôm nay ông định nói việc gì? » Hối thưa: « Tờ sớ trong tay áo tôi đây, là nói việc quan tham-chính mới (An-Thạch). Quang nói: Ai cũng mừng rằng triều-đình dùng được người giỏi, sao ông lại bàn nói đến nữa ». Hối sửa mặt mà nói: « Quân-thực (tên tự Tư-mã Quang) cũng còn nói như thế ư! An-Thạch dẫu có tiếng to, nhưng tính hay tự-dụng, tin kẻ gian, ưa kẻ nịnh, nghe lời bàn nói thì rất hay, chớ làm ra việc thực thì hỏng ». Hối dâng sớ nói An-Thạch là người gian ác chấp ảo, chỉ muốn làm cho khác người, chớ thật không có cái gì giỏi cả, nếu Bệ-hạ giao chính quyền cho, tất là làm hại sinh dân trong thiên-hạ. Vua đọc sớ giận lắm, bỏ Hối ra Đặng-châu. Hối ba lần làm gián-quan, lần đầu bật Trần-Úc kết giao hoạn-quan được trọng dụng (ở đời vua Nhân-tôn) lần thứ hai bật Âu-dương Tu dâng bậy kinh nghĩa về việc tôn-phụng Bộc-an ý vương, (ở đời vua Anh-tôn), đến lần này lại bàn việc dùng Vương-An-Thạch. Cả thảy ba lần bị truất, người bấy giờ ấy đều khen là người trung trực.

Khi vua Thần-tôn mới lên ngôi, đêm thường thắp hương khấn giời, xin được người giỏi để giúp việc cho nhà nước, bỗng nghe trên không có tiếng nói rằng: « Khoa này cho một người trung-hiếu trạng-nguyên ». Vua hỏi trung-hiếu trạng-nguyên là ai? Lại nghe có tiếng đáp rằng: « Trạng nguyên họ Trịnh ». Khoa thi năm ấy, đỗ tình nguyện là Trịnh-Giải. Vua mừng lắm. Khi Giải vinh qui, vua tay viết bốn chữ trung hiếu trạng nguyên bằng vàng, ban cho Giải, người bấy giờ ấy lấy làm vẻ-vang. Giải làm quan Hàn-lâm học-sĩ, dần thăng chức quyền Khai phong phủ. Đến khi ấy Giải không chịu thi-hành tân-pháp, Vương-an-Thạch giận, bỏ Giải ra Thanh-châu.

Quan Quốc-tử-Giám tế-tửu là Phạm-thuần-Nhân dâng sớ rằng: « Vương-an-Thạch biến-đổi phép-độ tổ tôn, cóc khoét tiền của, lòng dân náo-động, tức là lời ông Đỗ-Mục nói: Không dám nói mà dám giận. Lòng người đã oán, cái cơ nguy biến đã phục ở đó, xin Bệ-hạ suy-nghĩ cho kỹ-càng ». Vua Thần-tôn đọc sớ, liền vời Thuần-Nhân vào ra mắt. Thuần-Nhân nói: « Vương-an-Thạch lấy cái thuật giàu nước mạnh binh cám dỗ lòng vua, bỏ cả những điều học-vấn bình-sinh, để cầu lấy cái công-hiệu trước mắt, nói phép-lệnh thì chuộng công việc của Thương Ưởng, nói tài-lợi thì trái lời răn dạy của thầy Mạnh-Kha, chê bọn lão thành là nhân tuần, coi lời công-nghị như rơm-rác, ai trái mình thì cho là người đê mạt mà cố ý đuổi đi, ai theo mình thì cho là bậc thần-thánh mà hết lòng dẫn tiến. Những bầy tôi ở trong triều-đình, đã xu phụ đến già phần nửa, Bệ-hạ lại dung sau mà xua đuổi thêm, thì còn biết ra đến thế nào nữa! » Vua [illegible] lặng, Thuần-Nhân bèn xin bãi chức.

Trịnh-Hiệp người ở Hà-nam, tên tự là Bá-thuần, hiệu là Minh-đạo tiên sinh, khi trước đỗ tiến-sĩ, bổ làm quan huyện Tấn-thành. Nhân-dân có việc đến huyện, Hiệp dùng lời thành-thực, khuyên bảo những điều hiếu-đễ trung tín, người nghe đều cảm-hóa. Đo các lương thôn xa gần, làm ra phép bảo-ngũ, khiến cho làm việc để giúp đỡ lẫn nhau. Mỗi làng đặt một nhà học, chọn những con em tuấn tú cho đến học. Mỗi làng lập xã hội, Hiệp thảo chương-trình điều ước, tinh hiểu người thiện, răn đường kẻ ác, khiến cho nhân-dân biết khuyên biết răn. Hiệp ở huyện ba năm, nhân dân đều yêu mến như cha mẹ, và kính sợ như thần minh. Lã-công-Chứ thường nói với vua Thần-tôn rằng: « Trịnh-Hiệp học-hành đều giỏi, lại có tài chính-trị, thật là một người hiếm có ở đời nay ». Vua cũng vẫn nghe tiếng Hiệp, bèn cất Hiệp làm Giám-sát ngự-sử, thường vời Hiệp vào ra mắt, bàn hỏi việc chính-trị, mỗi lần Hiệp lui, vua lại bảo Hiệp rằng: « Trẫm cứ muốn thường thường thấy ngươi ». Một hôm, Hiệp vào chầu từ buổi sáng, đến quá trưa mới lui ra. Hiệp trước sau bầy tỏ rất nhiều, đại khái lấy sửa mình, bỏ lòng dục, nghe lời can và nuôi hiền tài làm việc cần thiết thứ nhất, lấy lòng chí thành cảm-động [illegible].

(Còn nữa)

Tiêu-mai

Khổng-tử tập ngữ

XIV

Đức Khổng-tử đợi ông Tử-cống mãi không thấy đến, bảo các học-trò thử bói xem thế nào. Học-trò bói được quẻ đỉnh, đều bảo nhau rằng:

— Trong quẻ đỉnh có chữ « triết túc » là gẫy chân thì có lẽ anh Tứ tôi không đến.

Ông Nhan-hồi bưng miệng cười. Đức Khổng-tử nói:

— Hồi kia cười như thế là ý bảo rằng Tứ kia sẽ đến. Không có chân thì tất đi thuyền mà đến đây.

Quả-nhiên buổi sớm hôm ấy ông Tử-cống đến.

Đức Khổng-tử nói:

— Người ta tự lúc nhỏ vẫn có thì gọi là tính trời, nhưng cái gì tập quen cũng có thể thành ra tự-nhiên được.

Đức Khổng-tử nói:

— Khi nước có đạo thì dẫu phải dùng phép hình, cũng như không phép hình vậy; khi nước vô-đạo thì dẫu đem giết chết, cũng không sao mà trị xiết được vậy.

Đức Khổng tử nói:

— Người quân-tử không thu hết lợi mà phải để sót lại cho dân: Bởi vậy kinh Thi có câu rằng: « Bỉ hữu di bỉnh, thử hữu bất liễm tễ, y quả-phụ chi lợi » nghĩa là chỗ kia có bó lúa bỏ sót, chỗ này có trồm lúa chưa gặt, đó là để lợi cho người đàn-bà góa kia.

Đức Khổng-tử nói:

— Không lo nghèo mà lo sự không đều.

Đức Khổng-tử nói:

— Ta muốn chép lời nói không thì không bằng trông thấy ở việc làm, lại còn được thâm thiết trứ-minh hơn vậy.

Quan tể ấp Cừu và ấp Phì thường hay làm phản. Hai quan đại-phu lấy làm lo, mới đến hỏi đức Khổng-tử. Đức Khổng-tử nói:

— Bề thần giữ mệnh-lệnh trong nước, mà ấp-trưởng thường làm phản là vì cái có trong ấp đắp riêng thành-trì, và trong nhà có chứa riêng giáp-binh vậy.

Họ Quí nghe nói bằng lòng mà phá thành ấp Cừu và ấp Phì.

Đức Khổng-tử nói:

— Chí ta ở kinh Xuân-thu mà nết ta ở sách Hiếu-kinh.

Đức Khổng-tử trông thấy người đánh lưới chim chỉ đánh được toàn một giống chim non, mới hỏi người đánh lưới chim rằng:

— Chim non đánh được mà chim lớn không đánh được con nào là cớ làm sao?

Người đánh lưới đáp rằng:

— Con chim non đi theo con chim lớn thì không đánh được, con chim lớn đi theo con chim non thì mới có thể đánh được.

Đức Khổng-tử ngảnh lại bảo các học-trò rằng:

— Xem thế thì biết người quân-tử nên cẩn-thận mà chọn người sẽ đi theo. Nếu không được người hiền thì có cái vạ mắc vào dây lưới vậy.

Ông Tử-lộ hỏi đức Khổng-tử rằng:

— Phép trị nước nên phải thế nào?

Đức Khổng-tử nói:

— Cốt phải tôn người hiền mà khinh kẻ chẳng hiền.

Ông Tử-lộ nói:

— Họ Phạm trung-hàng-thị biết tôn người hiền, khinh kẻ chẳng hiền, mà sao lại đến nỗi suy-vong?

Đức Khổng-tử nói:

— Tại tôn người hiền mà không biết dùng, khinh kẻ chẳng hiền mà không biết bỏ đi vậy. Người hiền biết là không dùng mình thì sinh lòng oán; kẻ chẳng hiền biết là khinh minh thì đem lòng thù. Những con sùng thú thì đều muốn không suy-vong sao được!

13. — Tề-hầu vấn

Vua Tề hỏi ông Án-tử rằng:

— Người giữ quyền-chính thì nên lo về việc gì?

Ông Án-tử đáp rằng:

— Lo không phân-biệt được thiện ác.

Vua Tề nói:

— Làm thế nào mà xét cho được rõ ràng?

Án-tử đáp rằng:

— Cốt chọn cho kỹ những người tả hữu, tả hữu đã thiện thì trăm quan đều được người mà thiện-ác phân-biệt vậy.

Đức Khổng-tử nghe nói, khen rằng:

— Nói phải lắm thay!

Đức Khổng-tử nói:

— Gốc không ngay thì ngọn tất lệch, trước không thịnh thì sau tất suy. Cứ theo nghĩa kinh Xuân-thu thì có chính-xuân mà không loạn-thu, có chính-quân mà không nguy-quốc. Kinh Dịch có nói rằng: Định được gốc thì muôn nước trị. Nếu sai lầm trong hào-ly, sẽ sai đến nghìn dặm. Bởi vậy, người quân-tử quí sự định gốc mà trọng từ lúc bắt đầu.

Đức Khổng-tử nói:

— Cái tình người ta về hạng trung-nhân kể có thừa thì xa-xỉ, mà không đủ thì tiết-kiệm, không cấm thì sắt hoang-dâm, không độ thì tất lầm-lỗi, tăng dục tài tất suy bại. Bởi vậy cho nên ăn uống phải có lượng, áo mặc phải có tiết, cửa nhà phải có độ, súc tụ phải có số, xa-khí phải có có hạn, là cốt để phòng cái nguồn loạn vậy.

(*Còn nữa*) Nguyễn-đỗ Mục

Tin Saigon

Cháy một chiếc tàu, chết cháy ba người, bị thương tám người, thiệt hại kể ngoại tám muôn

Tàu *Phong-Thuận* của M. Huỳnh-văn-Mai chở 5.600 thùng *essence* và 6508 thùng dầu hỏa, 120 hòm nến và 15 thùng dầu khác cho công ty dầu hỏa *Franco asiatique des Pétroles* đi Mỹ-tho và Battambang bị phát hỏa trưa hôm chủ nhật tại sông Bình-hộ. Ba người chết cháy và tám người bị thương. Thiệt hại ước 87.000 đồng.

Cuộc bầu cử hội viên Canh-nông

Năm vừa rồi đã bầu cử hội-viên Canh-nông. Được trúng cử là:

Hội-viên Tây: MM. Bec, Cavaris, Dazan, Giorgi, Gress'er, Guillemet, Guyonnet, Labaste, Lecouture, Lê-quang-Trinh, Mathieu, Sipière.

Hội-viên Nam: MM. Trương-văn-Bền, Nguyễn-Bính, Nguyễn-tấn-Dược, Nguyễn-văn-Thâm.

Bản kỳ họp này sẽ bàn tòa trị sự.

Tin sau-cùng.

Nước Bỹ kỷ-niệm cuộc Âu chiến

Tại nước Bỹ có bắn 21 tiếng súng bác, các chuông ở nhà thờ rúc còi ở các nhà máy, và các tàu để kỷ-niệm ngày nước Bỹ bị sâm phạm.

Mấy nghìn người lính Anh đã tới nước Bỹ, công-chúng rất cảm động, và đã bắt đầu đi thăm nơi chiến-trường.

Người Nhật với việc giao ước Trung-hoa

Đảng Minseito lại có bài tuyên bố rằng đảng ấy phản đối việc đột nhiên bãi giao ước với Trung hoa, và đảng ấy sẵn lòng chống lại với Trung-hoa, vì Trung-hoa hình như có ý không biết đến quyền lợi của Nhật-bản ở Mãn-châu và ở Mông-cổ.

A. R. I. P.

Le PARFUM des HUMANITÉS
(Sử-Ký Thanh-Hoa)
Soạn-giả: E. VAYRAC
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
[illegible]
ĐẮC ĐẠI BẤC-CHÂN

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	30 độ
15 giờ	31 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		9$40
— nhì,	—	8 50
ba,	—	7 60
Thóc hạng nhất,		5 50
Bắp ngô —	—	5 50

Giá bạc. — Kể từ ngày 7 Août 1928, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 70.

Thời giá quốc trái:

Ngày 31 Juillet 1928

3 %	hoàn dần		77 f. 45
3 ½ %	hoàn dần		96 f. 00
4 %	vĩnh viễn	1917	79 f. 20
4 %	»	1920	79 f. 05
6 %	»	1920	101 f. 97
5 %	hoàn dần	1920	110 f. 00
4 ½ %		1925	117 f. 90

Ngày 6 Août 1928

3 %	vĩnh viễn	68 f. 15
5 %	[illegible]	92 f. 65

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* đến ngày thứ tư 8 Août hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hong-kong, đường Pakhoi, Hoihow Fort bayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 16 sáng hôm ấy.

Tin đường sá. — Trước có đăng tin rằng cầu Hàm-Rồng (Thanh-hóa) đang sửa lại, thì từ ngày 5 đến 13 Août 1928, trong khoảng từ 21 giờ đến 4 giờ cấm xe đi lại, nay lại có giấy của sở Hỏa-xa bá cáo rằng, việc cấm ấy nay hoãn lại chưa biết bao giờ mới [illegible].

Tại phủ Toàn-quyền. — Quan quyền Toàn-quyền Monguillot đã đáp tàu về Pháp sáng qua.

Quan cai-trị Buy nguyên chủ sự văn-phòng của quan quyền Toàn-quyền Monguillot đã do đường bộ trở ra Bắc.

Quan chánh văn-phòng Trillat thì đáp tàu « *Cap Padaran* » trở ra Bắc.

Tại phủ Thống-sứ. — Có tin rằng quan cai-trị Dauguet Đổng-lý phủ Thống-sứ sẽ được lên quyền Thống-sứ.

Cuộc cổ-động cho rượu nho của nước Pháp. — Ông nghị-viên Gérard, xã trưởng thành Dijon, đi công-cán để cổ-động cho rượu nho của nước Pháp, hiện đã đáp tàu « *Chantilly* » chừng ngày 23 août này sẽ sang tới Bắc-kỳ. Khi tới nơi, ông sẽ mở những cuộc diễn thuyết có chiếu bóng tại những thành phố lớn như Hà-nội, Nam-định và Hải-phòng, để cổ-động cho rượu nho của nước Pháp.

Ông nghị-viên Gaston Gérard đã từng đi công-cán nhiều nơi để cổ-động cho rượu nho của nước Pháp. Những cuộc cổ động ấy, có thành hiệu lắm, các báo trương bên Pháp từng đã bình-phẩm ngợi khen, từ kỳ báo sau trở đi, bản quán sẽ trích đăng mọi lời bình-phẩm ngợi khen ấy.

Không nỡ bọc chân lại

Dù người nhũn-nhặn kín đáo đến đâu, nếu đã dùng đến những kiểu bít tất của bản-hiệu. Thực không còn mấy ai là đang tâm [illegible] che chân lại nữa. Mà thật thế, nếu quí khách không tin xin mời quá bộ lại bản hiệu, xem mười nơi trên kia có đúng không.

V. DEMANGE, Hanoi

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Giá tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển 0$30
Tiền cước mỗi quyển 0$12

Ai ở xa xin viết thư về cho ông Bùi-xuân-Thành
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

Tòa Thượng thẩm. — Hôm qua tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Một tên chào mào sang Tây về hiếp chết nàng dâu. — Đinh-lệnh Giản, 43 tuổi, sinh-quán và trú-quán ở làng La-phù, huyện Gia-khánh, tỉnh Ninh-bình, trước là lính chào-mào sang Pháp về, có một đứa con trai tên là Khoang năm nay 16 tuổi, đương học nghề bắt ấm, hiện đã lấy vợ được mấy năm nay. Vợ tên Khoang là thị Đương, năm nay 20 tuổi.

Đinh-lệnh-Giản thấy con trai hãy còn lờ đờ mà con dâu thì mơn-mởn, cứ tìm hết cách để hòn ghẹo với con dâu, nhưng con dâu nhất định không chịu.

Tối hôm 9 tháng 2 nhuận, bố chồng chó má ấy cùng với con giai, con dâu, và vợ giã gạo, khi giã xong cùng đi ăn cơm nguội rồi lên cho vợ đi ngủ và con trai đi tập bắt ấm, để ở nhà hiếp dâm con dâu. Thằng chó má ấy thấy con dâu đương rửa bát ở cầu ao, một vội vàng lên ra đằng hồi nhà nấp một chỗ để đợi. Con dâu rửa bát xong, cất dọn đâu vào đấy, trước khi đi ngủ, ra đằng hồi nhà đi giải, thì bị bố chồng chạy đến ôm lấy để giở thủ-đoạn kia ra. Lúc thấy con dâu không chịu chực kêu lên thì tên bố chồng chó má ấy lấy tay bóp cổ để khỏi kêu. Khi nó hiếp xong, buông tay ra thì con dâu đã chết ngạt từ bao giờ không biết.

Bấy giờ mẹ chồng nghe thấy tiếng động chạy ra xem. Tên mặt mo sống quá, phải thú nhận với vợ sự loạn dâm ấy rồi bàn nhau với vợ cùng con trai khiêng xác con dâu vào buồng lấy dây lưng thắt cổ lại nói dối là con dâu cãi nhau với con trai rồi hộ mình thắt cổ tự-tử. Đoạn rồi cho mời người mẹ và người anh người con dâu đến, cũng nói dối như thế và xui đừng trình báo gì lôi thôi. Tên chào mào bố chồng ấy có hứa cho mẹ và anh người con dâu bị hiếp chết ấy ruộng để đền con dâu tự-tử. Sau anh người con dâu nghĩ tình mới đi trình huyện vì khám thì bấy giờ mới rõ là bố chồng ấy hiếp chết con dâu. Tòa Nam-án tỉnh Ninh-bình phạt thằng bố chồng mặt mo ấy 15 năm khổ sai. Tòa Thượng-thẩm xét công trạng của nó tòng chinh ở bên Pháp, nên lượng giảm cho nó xuống 10 năm khổ sai.

⁂

Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm Tây-án xử những việc sau này:

Ăn cắp. — Ngày 4 tháng 6 tây, Nguyễn-văn-An ăn cắp của phòng Thương-mại bá hộp sác-line đáng giá 5 đồng, phải tòa án Trừng-trị Haiphong phạt 1 tháng tù.

Giấy bạc giả. — Ngày 31 tháng 3 tây năm nay Trần-văn-Bồi ở làng Lỗ xá (Hải dương) đến trình phủ Kinh-môn rằng tên Mạc-v-Chiêu cho tên ấy vay 9 đồng, trong số tiền ấy có cái giấy 5 đồng giả, mà khi đem đến Yên-lưu mua hàng trả mới biết là giả. Khi phủ cho bắt tên Chiêu đó thì chối không nhận và khai rằng nghèo đói không có tiền cho vay. Đến lúc khám nhà cả hai tên thì không thấy tang-vật gì cả. Tòa án Trừng-trị xét phạt Trần-v-Bồi 2 tháng tù và 16 quan: Tòa Thượng-thẩm tha cho tên ấy được trắng án vì xét không đủ chứng cớ.

Ngăn-trở không cho làm việc. — Ngày 21 tháng 4 tây hồi 16 giờ một bọn cu-ly tất cả 11 tên, đến mỏ của M. Vernet ở [illegible] Observation [illegible] những việc không [illegible] ở đó [illegible]. Tòa án Trừng-trị [illegible] 2 tháng tù và [illegible]. Tòa Thượng-thẩm [illegible].

Bị vết chung thân. — Tòa Thượng-thẩm [illegible] xử án Trừng-trị Hanoi phạt Ng-v-Lập 4 tháng tù [illegible] có tên ấy [illegible] phải đi biệt xứ chung thân vì tên ấy trước đã can án nhiều lần rồi.

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin nhắc các ngài [illegible] gửi bài [illegible] biết tên [illegible] bản-quán không biết để mà trả lời.

Các kỳ thi tuyển học-trò vào các trường Cao đẳng tiểu học Pháp-Việt. — Trong mấy số báo trước bản-quán đã đăng qua thể-lệ mở các kỳ thi tuyển học-trò vào các trường Cao-đẳng tiểu-học tại Bắc-kỳ, nay gần đến ngày thi, bản-quán tưởng nên lần lượt đăng kỹ lại như sau này để học-trò đi thi được rõ.

Thi vào trường Bảo hộ

Kỳ thi tuyển học-trò năm thứ nhất trường Bảo-hộ sẽ mở tại Hanoi, ngay trong trường ấy, vào ngày thứ sáu, 7 septembre 1928 hồi 7 giờ sáng.

Số học-trò tuyển vào trường định đến số 150 là cùng.

Các thí-sinh tính đến ngày 1er janvier 1929 phải dưới 16 tuổi mới được ứng-thí.

Các đơn xin ứng-thí phải gửi đến ông Đốc trường Bảo-hộ trước ngày 20 août 1928 và đính theo các giấy sau này:

1. Một tờ giấy khai-sinh hay giấy nhận thực thay cho giấy khai-sinh.
2. Bằng Sơ-học Pháp Việt hay một bản sao có chữ quan Hành-chính nhận thực;
3. Một tờ giấy quan Hành-chính nhận thực là con nhà tử tế.
4. Một quyển học bạ (livret scolaire) do ông Đốc-trường mà trường của người thí-sinh học cấp cho và có dán ảnh.

Hội-đồng chấm thi có:

1. Ông Đốc trường Bảo-hộ làm chánh hội-đồng.
2. M. France's phó cai-trị làm hội-viên.
3. Các giáo-viên Tây Nam ở trường Bảo-hộ làm hội-viên.

Có thể cấp cho học-trò năm thứ nhất 30 học-bổng cả phần, 20 học bổng nửa phần.

Các đơn xin học bổng phải làm bằng giấy tin-chỉ do thí sinh ký và gửi đến quan đầu tỉnh hay quan Đốc-lý chỗ thí-sinh ở, vào trước ngày 16 Août 1928.

Các giấy má ấy sẽ xét theo như các thể-lệ trong điều 173 đoạn 2, bộ Học-chính tổng qui và phải có một tờ cam-đoan do người cha hay người giám-hộ ký nhận, kể không có lẽ gì chính đáng mà con mình không học đến tốt-nghiệp thì sẽ phải đền lại số tiền học-bổng đã được hưởng.

Số tên các thí sinh được phép thi lấy học bổng sẽ do quan Thống sứ định, rồi ngài sẽ chiếu số người đỗ trên dưới mà cấp học-bổng theo như hạn số định ở trên.

Các thí sinh nào vì đỗ thấp mà không được học-bổng nguyên phần hay nửa phần, nhưng vì gia-đình đáng thương thì có thể được miễn khoản học-phí mà các học-trò ở ngoài vào học vẫn phải nộp. Sự miễn khoản học phí ấy sẽ do quan Thống-sứ cho, theo như tờ tư của quan thủ-hiến Học-chính Bắc-kỳ.

Các kỳ thi. — *Trường Nam Sư-phạm.* — Một kỳ thi tuyển học-trò năm thứ nhất trường nam Sư-phạm sẽ mở tại trường ấy vào ngày 7 septembre 1928 hồi 7 giờ sáng.

Số học-trò lấy đỗ định là 70.

Các thí-sinh tính đến ngày 31 décembre 1928 không được quá 18 tuổi.

Các đơn xin ứng-thi phải làm bằng giấy tin-chỉ gửi đến ông Đốc trường nam Sư-phạm trước ngày 24 août 1928 và đính theo các giấy sau này:

1. Một tờ giấy khai-sinh hay giấy nhận thực thay cho giấy khai-sinh;
2. Một tờ giấy quan Hành-chính nhận thực là con nhà tử tế;
3. Bằng Sơ-học Pháp-Việt, nếu chưa lĩnh được, thì một tờ của quan thủ-hiến Học-chính Bắc-kỳ nhận thực là đã đỗ bằng ấy rồi;
4. Một tờ giấy do người thí-sinh viết và ký tên, cam-đoan làm với học-chính ít ra là mười năm, bằng không thì: 1' phải hoàn lại nhà-nước số tiền ăn học đã được hưởng tại trường Sư-phạm; 2' Nếu phải đi lính mà không được miễn, thì phải ra lính. Giấy cam-đoan ấy phải đính theo một tờ khai của người cha hay người giám-hộ cho phép cam-đoan như thế, và chính người cha hay người giám-hộ cũng phải cam-đoan rằng, nếu con mình tự ý bỏ trường hay phải đuổi, hoặc là không chịu làm việc với học-chính, hoặc đã làm rồi mà chưa hết hạn cam-đoan mười năm thì sẽ phải hoàn lại tiền học-phí của con.

Trường Nữ Sư phạm. — Một kỳ thi tuyển học-trò năm thứ nhất trường nữ Sư-phạm sẽ mở tại trường ấy vào ngày 7 septembre 1928 hồi 7 giờ sáng.

Số học-trò lấy đỗ định là 10.

Các thí-sinh tính đến ngày 31 décembre 1928 không được quá 18 tuổi.

Các đơn xin ứng-thi phải làm bằng giấy tin-chỉ gửi đến bà Đốc-học trường nữ Sư-phạm trước ngày 24 août 1928 và đính theo các giấy sau này:

1' một tờ giấy khai-sinh hay là một tờ nhận thực thay cho giấy khai-sinh;

2' một tờ giấy của quan hành-chính nhận thực là con nhà tử tế;

3' bằng Sơ-học Pháp-Việt, hay chưa lĩnh được thì một tờ của quan thủ-hiến học-chính Bắc-kỳ nhận thực là đỗ bằng ấy rồi;

4' một tờ giấy do nữ thí-sinh viết và ký tên, cam-đoan làm với học-chính ít ra là mười năm, bằng không thì phải hoàn lại nhà-nước số tiền ăn đã được hưởng tại trường Sư-phạm. Giấy cam-đoan ấy phải đính theo một tờ khai của người cha hay người giám-hộ cho phép cam-đoan như thế và chính người cha hay người giám-hộ cũng phải cam-đoan rằng nếu con mình tự ý bỏ trường hay phải đuổi, hoặc chưa hết hạn cam-đoan 10 năm đã thôi làm việc với học-chính hoặc phải đuổi thì sẽ phải đền lại số tiền học-phí của con.

Thi vào trường Bảo-hộ. — Kỳ thi tuyển học-trò năm thứ nhất ban Hành-chính Thượng-du Bắc-kỳ (section administrative de la Haute-Région du Tonkin) sẽ mở tại trường Bảo hộ Hanoi, vào ngày thứ sáu 7 Septembre 1928 hồi 7 giờ sáng.

Số học-trò tuyển vào trường, định lấy ít ra là 25.

Các thí-sinh tính đến ngày 1er octobre 1928 phải từ 16 tuổi đến 21 tuổi mới được ứng-thí.

Các đơn xin ứng-thi phải gửi đến ông Đốc trường Bảo-hộ trước ngày 1er septembre 1928 và đính theo các giấy sau này:

1. Một tờ giấy khai sinh hay giấy nhận thực thay cho giấy khai-sinh.
2. Một tờ giấy quan Hành-chính nhận thực là con nhà tử-tế.
3. Một tờ giấy nhận thực về sức khỏe.
4. Bằng Sơ-học Pháp-Việt hay một bản sao có chữ quan Hành-chính nhận thực.
5. Một tờ giấy của quan Công sứ hay quan thủ-hiến đạo-binh quán người thí sinh, nhận thực cho rằng có biết một thứ tiếng bản thổ (Thổ, Mán, Mèo, vân vân).
6. Một tờ cam-đoan do người cha hay người giám hộ ký nhận kể không có lẽ gì chính đáng mà con mình không học đến tốt-nghiệp hay là phải đuổi, hoặc là từ khi tốt-nghiệp chưa làm việc với Nhà-nước ở Thượng-du 10 năm đã thôi, hoặc phải đuổi thì sẽ phải đền lại số tiền học-bổng đã được hưởng.

Ban Sư phạm miền Thượng-du. — Một kỳ thi tuyển học-trò năm thứ nhất ban Sư-phạm miền Thượng-du Bắc-kỳ (section normale de la Haute Région) sẽ mở ngày 10 septembre 1928 hồi 7 giờ sáng tại trường Sư-phạm Hanoi.

Số học-trò tuyển vào trường định đến 20 là cùng. Các thí sinh phải quán ở Thượng-du và tính đến 1er octobre 1928 phải từ 16 đến 22 tuổi.

Các đơn xin ứng-thi phải làm bằng giấy tin-chỉ, gửi đến ông đốc trường nam Sư-phạm trước ngày 27 août 1928 và phải đính theo các giấy sau này:

1' Một tờ giấy khai-sinh hay là giấy nhận thực thay giấy khai-sinh;

2' Một tờ giấy của quan hành-chính nhận thực thí sinh là con nhà tử-tế;

3' Một tờ giấy nhận thực về sức khỏe;

4' Bằng Sơ-học Pháp-Việt hay là nếu chưa lĩnh thì một tờ của quan Thủ-hiến học-chính nhận thực là đã đỗ bằng ấy rồi;

5' Một tờ của quan Công-sứ tỉnh hay thủ-hiến đạo binh quán người thí-sinh nhận thực rằng có biết một thứ tiếng bản thổ (Thổ, Mán, Mèo, vân vân).

6' Một tờ do người cha hay người giám-hộ ký tên cam-đoan rằng nếu con mình không có lẽ gì chánh đáng mà không học đến tốt-nghiệp hoặc là phải đuổi ở trường học ra, hoặc là từ khi học tốt-nghiệp ra, chưa làm đủ mười năm ở thượng-du đã thôi làm với Học-chính hoặc là phải đuổi thì sẽ phải đền lại số tiền ăn ở tại trường.

Lớp Sư-phạm luyện các viên giáo-tập. — Một kỳ thi tuyển học-trò vào lớp Sư-phạm luyện các viên giáo-tập (cours de préparation pédagogique pour la formation des Instituteurs auxiliaires) đến ngày 7 septembre 1928 hồi 7 giờ sáng sẽ mở tại trường Sư-phạm Hanoi.

Hội-đồng chấm thi lấy ở các giáo-viên trường Sư-phạm và do ông đốc trường ấy là chủ khảo.

Số học-trò định lấy vào là 40 người làm cùng.

Tính đến ngày 31 décembre 1928, các thí-sinh phải ít ra là 16 tuổi và nhiều nhất là 20 tuổi.

Trong khi theo học tại trường Sư-phạm, học-trò sẽ lĩnh số học-bổng là sáu đồng.

Các đơn xin ứng-thi phải làm bằng giấy tin-chỉ do các thí-sinh viết và ký tên lấy, rồi gửi đến ông đốc trường Sư-phạm, vào trước ngày 24 août 1928, đơn ấy phải đính theo các giấy sau này:

1' Một tờ giấy khai-sinh hay là một tờ nhận thực thay cho giấy khai-sinh;

2 Một tờ giấy của quan Hành-chính nhận thực cho là con nhà tử tế;

3' Bằng Sơ-học của thí-sinh hay nếu chưa lĩnh thì một tờ giấy của quan Thủ-hiến học-chính nhận thực là đã đỗ bằng ấy rồi;

4 Một tờ do thí sinh viết và ký tên cam-đoan rằng kể từ khi bỏ lớp giáo-tập tập sự, thì phải làm việc với Học-chính ít ra là 5 năm, bằng không thì: 1' phải hoàn lại Nhà-nước số tiền học-bổng mình đã được hưởng; 2' nếu vì kỳ [illegible] cam-đoan ấy mà [illegible]. Giấy cam-đoan [illegible] phải đính theo [illegible] người cha hay người giám-hộ cho phép [illegible] cũng phải [illegible] nếu con mình [illegible] hết hạn 5 năm mà đã thôi, hoặc phải đuổi thì sẽ phải đền lại tiền học-phí cho con.

CÔNG-TY ALFRED & Cie
60, Bd Gambetta (đường hàng Cỏ)
HANOI

Chủ-nhiệm những nhà chớp bóng:
Hanoi: Cinéma Pathé (Bờ-hồ)
Cinéma Tonkinois (Hàng quạt)
Haiphong: Cinéma Gaumont

Cho thuê — Mua — Và bán các thứ máy chớp bóng và các thứ phim ảnh

Bán các khí-cụ thuốc về nghề chớp bóng
Xưởng riêng để chữa
[illegible]
Giá thật là không đâu rẻ hơn

Điện-thoại: [illegible] Cinéma Pathé [illegible]
Nhà giấy [illegible]

KHẨN TRỌNG. — công-ty Alfred et Cie không phải là cùng một hiệu với [illegible] Indochine films et cinémas.

TA NÊN THÍCH

Thuốc QUINTONINE hơn các thứ EXTRAITS DE QUINQUINA khác, vì pha một lít rượu vang, thì được một lít rượu bổ. Thuốc ấy chế theo một cách riêng. Giá 1$60.

Hiệu bào-chế BLANC, ở phố Paul-Bert, Hanoi.

HỘI
Indochine films et cinémas
33, Bd Henri-Rivière, Hanoi

Bán đủ: Các thứ máy chiếu ảnh (Cinéma).
Các thứ máy chụp ảnh (Photo).
Các đồ dùng về Ciné ma và ảnh.

Cho thuê: Các thứ films ảnh (Tây, Tàu, Ta).

Chụp films — làm films ảnh có xiếng riêng.

Giúp vốn cho các nhà [illegible] thành muốn lập rạp Cinéma ở tỉnh nhỏ.

Có máy điện, máy chiếu ảnh cho đi chiếu thuê các làng có hội. Ai muốn dùng sẽ tính giá rẻ.

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

III

Ils se souviennent du jardin de la rue Plumet

Ce fut la dernière fois. A partir de cette dernière lueur, l'extinction complète se fit. Plus de familiarité, plus de bon jour avec un baiser, plus jamais ce mot si profondément doux : mon père ! il était, sur sa demande et par sa propre complicité, successivement chassé de tous ses bonheurs ; et il avait cette misère qu'après avoir perdu Cosette tout entière en un jour, il lui avait fallu ensuite la reprendre en détail.

L'œil finit par s'habituer aux jours de cave. En somme, avoir tous les jours une apparition de Cosette, cela lui suffisait. Toute sa vie se concentrait dans cette heure-là. Il s'asseyait près d'elle, il la regardait en silence, ou bien il lui parlait des années d'autrefois, de son enfance, du couvent, de ses petites amies d'alors.

Une après-midi, — c'était une des premières journées d'avril, déjà chaude, encore fraîche, le moment de la grande gaîté du soleil, les jardins qui environnaient les fenêtres de Marius et de Cosette avaient l'émotion du réveil, l'aubépine allait poindre, une bijouterie de giroflées s'étalait sur les vieux murs, les gueules-de-loup roses bâillaient dans les fentes des pierres, il y avait dans l'herbe un charmant commencement de pâquerettes et de boutons-d'or, les papillons blancs de l'année débutaient, le vent, ce ménétrier de la noce éternelle, essayait dans les arbres les premières notes de cette grande symphonie aurorale que les vieux poètes appelaient le renouveau. — Marius dit à Cosette : — Nous avons dit que nous irons revoir notre jardin de la rue Plumet. Allons-y. Il ne faut pas être ingrats. — Et ils s'envolèrent comme deux hirondelles vers le printemps. Ce jardin de la rue Plumet leur faisait l'effet de l'aube. Ils avaient déjà derrière eux dans la vie quelque chose qui était comme le printemps de leur amour. La maison de la rue Plumet, étant prise à bail, appartenait encore à Cosette. Ils allèrent à ce jardin et à cette maison. Ils s'y retrouvèrent, ils s'y oublièrent. Le soir, à l'heure ordinaire Jean Valjean vint rue des Filles-du-Calvaire. — Madame est sortie avec monsieur et n'est pas rentrée encore, lui dit Basque. — Il s'assit en silence et attendit une heure. Cosette ne rentra point. Il baissa la tête et s'en alla.

Cosette était si enivrée de sa promenade à « leur jardin » et si joyeuse d'avoir « vécu tout un jour dans son passé » qu'elle ne parla pas d'autre chose le lendemain. Elle ne s'aperçut pas qu'elle n'avait point vu Jean Valjean.

— De quelle façon êtes-vous allés là ? lui demanda Jean Valjean.

— A pied.

— Et comment êtes-vous revenus ?

— En fiacre.

Depuis quelque temps Jean Valjean remarquait la vie étroite que menait le jeune couple. Il en était importuné. L'économie de Marius était sévère, et le mot pour Jean Valjean avait son sens absolu. Il hasarda une question :

Pourquoi n'avez-vous pas une voiture à vous ? Un joli coupé ne vous coûterait que cinq cents francs par mois. Vous êtes riches.

— Je ne sais pas, répondit Cosette.

C'est comme Toussaint, reprit Jean Valjean. Elle est partie. Vous ne l'avez pas remplacée. Pourquoi ?

Nicolette suffit.

Mais il vous faudrait une femme de chambre.

— Est-ce que je n'ai pas Marius ?

Vous devriez avoir une maison à vous, des domestiques à vous, une voiture, loge au spectacle. Il n'y a rien de trop beau pour vous. Pourquoi ne pas profiter de ce que vous êtes riches ? La richesse, cela s'ajoute au bonheur.

Cosette ne répondit rien.

Les visites de Jean Valjean ne s'abrégeaient point. Loin de là. Quand c'est le cœur qui glisse, on ne s'arrête pas sur la pente.

Lorsque Jean Valjean voulait prolonger sa visite et faire oublier l'heure, il faisait l'éloge de Marius ; il le trouvait beau, noble, courageux, spirituel, éloquent, bon. Cosette enchérissait. Jean Valjean recommençait. On ne tarissait pas, Marius, ce mot était inépuisable ; il y avait des volumes dans ces six lettres. De cette façon Jean Valjean parvenait à rester longtemps. Voir Cosette, oublier près d'elle, cela lui était si doux ! C'était le pansement de sa plaie. Il arriva plusieurs fois que Basque vint dire à deux reprises : Monsieur Gillenormand m'envoie rappeler à madame la baronne que le dîner est servi.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

III

Cùng nhau nhớ đến cái vườn ở đường Plumet.

Lần đó là lần sau cùng. Từ cái ánh sáng còn sót lại đó trở đi, thì thật là tắt hẳn. Không còn có những cách thân, những cuộc hôn nhau chào hỏi, tuyệt hẳn cái tiếng gọi rất là êm-ái : Cha tôi ! Tự ông yêu-cầu lấy, mà rồi lại tự ông giúp sức thêm vào, để cho ai đuổi được hắn ông ra ngoài mọi điều sung-sướng ; rồi thì ông biết đến cái khốn-nạn đã mất cả *Cosette* trong một ngày rồi chưa đủ, sau lại còn phải mất dần từng thí.

Con mắt nhìn mãi vào nơi u-ám hóa quen. Nói tổng lại thì cứ mỗi ngày được thấy hình-dung *Cosette* như hiện ra một thí cho mình như vậy là đủ. Bao nhiêu sinh khí của ông đem đúc cả lại để mà sống riêng trong một giờ đó mà thôi. Ông đến ngồi gần cô, lẳng-lặng mà nhìn cô, hoặc nữa ông đem những chuyện năm xưa ra mà nói, những khi cô còn bé-bỏng, những năm còn ở trong nhà tu-kín, ông nói cho cô nghe những chuyện các bạn trẻ-con ngày còn đi học.

Một buổi chiều kia, — khi ấy là thượng-tuần tháng tư, khi trời đã ấm, nhưng hãy còn hơi lạnh, mặt-trời đương vui-vẻ rực-rỡ, những vườn tược xung-quanh cái phòng của *Marius* và *Cosette* cũng như cảm cái cuộc tạo-hóa mới thức giấc đó, nụ sơn-tra đã sắp nở, trên các tường cũ hoa đinh-hương đã la-liệt như trong một cái cửa hàng vàng-bạc, những hoa mõm-chó đỏ há miệng ngáp trong các khe đá, dưới cỏ xanh thì đã hơi nhu-nhú những nụ bạch-cúc và mao-căn ; bướm trắng đầu năm đã lác-đác vài đàn ; cơn gió như anh-kép cầm đờn cho cái tiệc thiên-cổ, khi ấy đương thử trên các cành cây mấy ngón dạo để sắp khảy khúc bình-minh đại-nhạc mà các nhà thi-sĩ già thường gọi là xuân. — *Marius* bảo *Cosette* : — Chúng ta đã nhiều lần hẹn nhau về thăm vườn cũ ở đường *Plumet*. Âu là hôm nay ta đi. Người ta chẳng nên phụ-bạc với việc cũ cảnh xưa. — Hai người bèn vỗ cánh bay ngay tới chỗ xuân như đôi chim yến vậy. Cái vườn đó hai người thoạt nom thấy tận đàng xa-xa đã sướng mắt như nom mặt-trời mọc. Sau lưng thì hãy còn cái gì theo hút như thể mùa xuân của cuộc thương-yêu nhau mới qua vậy. Cái nhà ở đường *Plumet* nguyên là nhà thuê thương, cho nên khi ấy hãy còn về tay *Cosette*. Vợ chồng vào thăm vườn rồi vào thăm nhà. Vào đến nơi tự-độ đi vắng lâu lại được về chốn cũ, cho nên quên cả rồi đi. Tối hôm ấy, cũng một giờ mọi khi, ông *Jean Valjean* lủi-thủi đến đàng *Filles-du-Calvaire*. Thằng *Basque* ra nói : — Thưa cụ, bà con cùng với ông con đi đâu, chưa về. — Ông cứ lặng yên vào ngồi chờ trong một giờ. *Cosette* cũng không thấy về. Ông cúi đầu mà ra đi.

Cosette hôm ấy say-sưa vì cuộc dạo chơi trong vườn cũ « của đôi mình, » cô được « miệt-mà cả một ngày trời trong dĩ-vãng » như vậy thì cô sung-sướng lắm, dĩ chí hôm sau cả ngày không còn nói đến chuyện gì nữa. Cô nhãng cả, không lưu-tâm rằng đã cách một hôm chưa gặp *Jean Valjean*. *Jean Valjean* hỏi :

— Hai ông-bà đi thế nào mà lại đàng nớ ?

— Chúng tôi đi bộ.

— Hai ông-bà về thế nào ?

— Chúng tôi về bằng xe.

Đã ít lâu, *Jean Valjean* có ý nghiệm vợ-chồng ăn-ở cần-kiệm quá. Ông xem chiều trái ý. *Marius* thì trong cách bon-chen có vẻ nghiêm-khắc, mà tiếng nghiêm-khắc ở đây đối với ông lại là lấy nghĩa đen. Một khi ông đánh liều hỏi :

— Sao ông bà không tậu lấy một cỗ xe riêng mà dùng ? Một cỗ xe kiến rất xinh rất đẹp bất quá mỗi tháng tốn năm-trăm phật-lăng mà thôi. Ông-bà trời cho có của.

Cosette nói :

— Tôi không được biết.

Ông lại nói :

— Cũng như mụ *Toussaint*. Nó xin ra rồi mà ông bà không mướn người khác thay. Sao thế ?

— Con *Nicolette* là đủ.

— Đủ sao được, phu-nhân cần phải có một kẻ hầu xống-áo.

— Tôi đã có *Marius* rồi mà ?

— Lý-ưng ông bà phải có nhà riêng, có kẻ hầu-hạ riêng, có cỗ xe riêng, có phòng riêng ngoài rạp hát. Không có cái gì là lịch-sự quá cho phu-nhân đâu. Sao lại không thừa cơ trời cho có ? Của cải, cũng là những mối thêm vào cho hạnh-phúc.

Cosette không trả lời gì cả.

Về sau *Jean Valjean* cũng không có xén xẻ cho ngắn bớt những giờ lại thăm đi đâu. Chẳng những vậy ông mỗi ngày lại thêm nấn-ná. Thì ra tấm lòng mà đã trượt, không có đứng lại lưng chừng.

Những khi ông muốn ở dai và khiến cho *Cosette* quên giờ, thì ông ca tụng *Marius*. Ông khen rằng người tuấn nhã, vẻ phong-lưu, lại có can-đảm, lời nói thật là tú-khẩu cẩm-tâm, ai nghe cũng phải thích, mà bụng thì rất nhân-từ. *Cosette* lại tụng thêm vào. Ông lại tụng nữa. Không bao giờ ngớt câu chuyện. *Marius*, hay đâu một chữ tên mà là kho vô-tận. Trông sáu chữ viết thành tiếng ấy dễ có từng pho từng quyển. *Jean Valjean* dùng kế ấy thì ở được lâu. Được nhìn *Cosette*, ở gần cô mà quên hết thiên-hạ sự, ở đời ông không còn cho cái gì là êm hơn thú hơn nữa ! Đó là thuốc gịt vào thương đau cho ông. Có khi thằng *Basque* phải xuống bẩm tới hai lần : Cụ *Gillenormand* sai con xuống bẩm nhắc nam-tước phu-nhân rằng cơm tối đã dọn rồi.

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành mười hai quyển, một bên chữ Pháp một bên Quốc-văn bán giá như sau này :

Phần thứ nhất			
Quyển I	223 trang, bán	0$50
» II	203	—	0$45
» III và IV	156	—	0$35
» V và VI	193	—	0$45
» VII và VIII	319	—	0$65

Phần thứ hai			
Quyển I	213 trang, bán	0$48
» II và III	237	—	0$50
» IV, V và VI	275	—	0$60
» VII và VIII	231	—	[illegible]

Phần thứ ba			
Quyển I, II và III	251 trang, bán	[illegible]
Quyển IV, V, VI và VII	299	—	0$65
Quyển VIII	305	—	0$65

Ở xa tính thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . 0$10
Cả mười hai quyển gửi làm một gói. tiền cước . . . . [illegible]

Khảo về y-học cổ của ta

[illegible] trích lục

Ấu khoa

Chẩn đậu môn

(Tiếp theo)

Án trị chứng bệnh thuộc huyết ít huyết nhiệt gồm khí hư

Nhà kia có đứa trẻ lên năm tuổi, tạng vốn ăn yếu, đại tiện đường tiết, mình mẩy ghẻ lở quanh năm, nhân bị nóng sốt nên mửa, đón mời ông Sở-Chiêm Phùng tiên-sinh chẩn trị, Tiên-sinh đến thăm. thấy đứa trẻ ho rũ rĩ mà về sối trán bên phía tay phải có tận đậu hiện hình. tiên sinh liền dùng kim bạc khêu rạch vỡ ra, và đồ dầu yên chi, thuốc uống thì trong phương tễ phát biểu gia nhiều những vị thanh lợi yết hậu, sang ngày thứ hai, đậu mọc tía hết cả một lượt, tiên sinh nhưng dùng phương tễ thanh lợi yết hậu kiêm thác biểu lương huyết. sang ngày thứ ba sắc đậu vẫn tía hết không phai nhạt chút nào, mà đầu mặt mình mẩy nốt đậu dệm dẹp và không tròn gọn, tiên-sinh chiếu theo nguyên phương điều trị, bội gia những vị thấu thác. sang ngày thứ tư thì tiếng khan, cổ họng không đau, mà sắc đậu đã dần phai nhạt, nhưng nang khỏa vẫn chửa lên, không được tròn gọn, sang ngày thứ năm cũng vậy, khi đó muốn dùng thuốc cho được nung mủ, thì e huyết nhiệt mà muốn lương huyết, thì lại e khí hư, tiên sinh bèn lập ra một phương thấu thác, vừa dùng phương vị ôn bổ, vừa dùng vị thanh lương, sang ngày thứ sáu đậu thấy sưng như cục, tiên sinh chiếu theo nguyên phương xung nhân-sâm điều phục, sang ngày thứ bảy thì những chỗ khe kẽ, lại mọc về sĩ đậu dệm, mà những nốt đậu mọc trước, thì đầu gai trắng sữa (còn cướ thì [illegible].) tiên-sinh nhưng chiếu theo nguyên phương xung nhân sâm thêm nhiều gấp hai trước, dùng luôn mấy tễ, mới thấy mưng mủ một đôi chút, sang ngày thứ tám thứ chín. biến chứng tiết tả (đại tiện lỏng) giảo nha (nghiến răng) sắc đậu trắng sám như màu do bấp, (khí hư biện chứng), tiên sinh bèn dùng thang bảo nguyên gia khương quế, thì chứng bệnh yên cả, không tiết tả và không giảo nha nữa), còn mủ vẫn ít sắc vẫn trắng sám, rồi sang ngày thứ mười là đóng vảy.

Tiên sinh nhân nói :

Đó là khí hư huyết nhiệt kiêm huyết hư, mà đậu lại cả một, thì nguy kịch đáng khá ngại, may được có lớp đậu dệm tiếp theo cho nên độc chỗ mới tiết được ít chút, và lại bắt đầu Trương, (tên tiên sinh) dùng ngay phương tễ thanh lợi, bởi vậy lúc trước tuy có ho đau cổ họng, mà đến lúc đậu mưng mủ không hề gì. qua sang ngày thứ năm ngày thứ sáu nhiệt giải được ít chút, thì khí lại càng hư. Trương xé biết như vậy. mới trọng dụng nhân-sâm để dự phòng từ trước, còn như đậu mưng mà không lấy gì làm bảo mủ, đó là bởi đậu mọc man quá, và trước khi mọc đậu, đứa bé vẫn thường ghẻ lở còn lấy đâu làm máu mà cho nhiều. chứ không phải là tháp hãm, cho nên ăn được, tinh thần tỉnh táo, không sinh chứng đầy bụng ho thở chi cả, nhưng phải biết rằng. sang ngày thứ mười hai trở đi, khí huyết vượng, độc không có chỗ ẩn nấp, tất phải tiết ra ngoài khiến mà kết thành ung nhọt, tiên sinh nói vậy. quả nhiên sang ngày thứ mười lăm, ngay ở cổ phát một cái nhọt tướng, tiên sinh liền dùng phương tễ bổ thác giải độc điều trị. ngoài dán cao bạt mủ, đúng dư mười lăm hôm mủ mới hút đáo mà vảy đậu dáo hết.

Án trị chứng bệnh thuộc khí hư nghịch hậu biến thuận

Đứa bé con nhà họ Vương, mới được hơn tuổi tôi. sốt mọc đậu đã bốn ngày, đón mời ông Sở-chiêm Phùng tiên sinh trẩn trị. tiên sinh đến thăm, thấy nốt mọc lẹp sẹp, mà trên đỉnh trán có một đám li lịt (mọc nốt) sắc sim như thể khói mây (khói bạch). lưỡi thì dộm trắng. tiên sinh nói ; đó là đậu độc chưa tiết xuất, hàn tà hãm phục ở đan điền, rồi dùng phương tễ thăng tà thấu thác, tiên sinh cho uống hết một thang thì đậu mọc đều, lại cho uống hết luôn thang nữa thì sắc hồng hoạt, lại cho uống hết luôn thang nữa thì khắp mình mẩy đã thấy có láng tương, chỉ còn đám li lịt trên đỉnh trán thì vẫn trắng sám nguyên vậy, tiên sinh liền dùng sâm kì trích thảo quan quế điều trị. khi đó đậu mới dương đều và đóng vảy, suy vậy thì vẫn yểm thiên đình (trên đỉnh trán đậu dệm mà trắng như khói mây), vẫn là chứng hậu bất trị, nhưng cũng không nên bỏ,

Án trị nghịch chứng thuộc khí huyết hư

Chén huyện tôn quan chủ chính họ Tả, chừng đầy tuổi tôi, mình mẩy vẫn ghẻ lở, khí huyết hư nhược, bị nóng sốt mọc đậu, đón mời ông Sở-chiêm Phùng tiên-sinh chẩn trị, tiên-sinh đến, soi thấy đậu rất man nốt, nhất là chỗ đầu xương gò má, nốt mọc chằng chịt như là chúng nghi, sắc soi nhoang nhoáng như mỡ đọng, kiêm chứng ho lắm, đại tiện đường tiết, thần khí rất suy nhược, tiên sinh liền dùng phương tễ lương huyết dưỡng huyết kiêm thấu thác, thì sang ngày thứ ba thứ tư sắc đậu hơi phai nhạt, mà những nốt ở đầu xương gò má đã có ý khô ráo, tiên sinh nói : đậu mọc khô dệm, mà huyết thì cạn, tất không nung mủ rồi biến sinh nhiều chứng bệnh, ta nên hết sức giải thác, kiêm bổ tiếp, họa may có thể, nói đoạn, liền dùng đại tễ tư bổ (thục-địa sao hoài-sơn giác-[illegible] lộc thiên-trùng hoàng kì trích-thảo nhục-quế nhân-sâm) mỗi ngày dùng luôn hai tễ qua sang ngày thứ sáu ngày thứ bảy, thì đậu biến sắc vàng, mà những nốt đã đóng vảy non thì vảy thêm dầy dặn, còn những nốt ở hai gò má và phía dưới cằm chưa từng nứt mủ, qua sang ngày thứ chín cũng đóng vảy sộp như vỏ lụa, lần lữa mãi cũng đến ngày thứ mười hai, nguyên khí dần đã thu phục sở dĩ độc khí ra ngoài, rồi biến sinh ghẻ lở nhọt sảy, tiên-sinh tùy chứng thì trị, hai tháng thì bình phục, vậy mới biết tiên sinh trị rất có thắng mặt, không mấy người sánh kịp.

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

PHARMACIE MONTES
TONIQUE TONKINOIS

2$25
Rượu Bổ-Đào
Các Quan Cũng Nhận Là Tốt Nhất

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Duyên giời xe lại

(*Tiếp theo*)

Ngọc-Mĩ vội bước vào ngoài thất, ngảnh đầu trông lại thấy Tần-trọng cũng hơi quen mặt, bèn nói rằng:

— Tôi trông người này không phải là người danh giá, sợ rằng tiếp đãi không khỏi bị người khác chê cười.

Vương-thị bảo Ngọc-Mĩ rằng:

— Đây là Tần tiểu quan, giàu có hàng triệu, tiền của như nước, tiếp mày một lần, vẫn lưu tâm đến. Ta thấy ngài thực toà trung hậu nên lưu ở đây. Mày phải nể ta, mà tiếp ngài một buổi cho phải lẽ. Ngọc Mĩ bị chủ cưỡng ép, bất đắc dĩ cũng phải ra ngồi bên cạnh để thừa tiếp, nhưng trông thấy diện mạo Tần-Trọng có ý lấy làm khinh bỉ, trong lòng không vui. Bèn gọi Liễn-hoàn ra rót một chén rượu lớn. Vương-thị tưởng rằng nàng rót rượu để mời khách, không ngờ nàng uống một hơi hết cả chén rượu lớn, lại rót mấy chén nữa uống luôn. Say lảo đảo đứng dậy không vững, sai Liễn-hoàn mở cửa ngọa phòng. Thắp đèn sáng, mặc nguyên cả bộ quần áo, lên giường nằm ngủ.

Vương-thị mời Tần-Trọng vài chén nữa, rồi đưa vào ngọa phòng nàng Hoa Khôi mà dặn rằng:

Tiểu-nữ là đứa khó tính, lại đương say rượu, vào đấy chịu khó ngọt ngào chút vậy.

Liễn-hoàn ở nhà ngoài thu xếp bát bàn cất đi, Tần-Trọng đòi uống nước. Liễn-hoàn đem vào một bình tích nước chè nóng, đoạn lại khép cửa lẻn ra.

Tần-Trọng thấy mĩ-nhân ngủ say, sợ rằng đêm rét nàng lạnh, bèn lấy cái chăn gấm ở bên giường sẽ đắp cho nàng. Khêu tỏ đèn cho sáng, rồi [illegible] lên giường nằm ở bên mĩ nhân tay tả ôm cái bình nước nóng, tay hữu vắt lên mình mĩ-nhân, nằm yên không cựa động, cũng không nhắm mắt.

Nàng Hoa-Khôi ngủ đến nửa đêm mới hơi tỉnh, ruột nóng như lửa, miệng sặc hơi rượu, hai ba lần ụa. Tần-Trọng thấy nàng sắp thổ, vội vàng lấy tay áo của mình đón ở miệng nàng.

Nàng Hoa-Khôi thổ mãi vào đầy tay áo Tần-Trọng. Thổ xong, nhắm mắt lại, xin chén nước chè súc miệng.

Tần-Trọng cởi áo ra và tròn lại cất vào một bên. Rót chén nước chè đưa cho nàng uống. Nàng Hoa Khôi uống luôn hai chén, lại nhắm mắt nằm ngủ như cũ, Tần-Trọng lại lên giường nằm như trước. Đến lúc giời sáng Hoa-khôi mới tỉnh, thấy bên cạnh mình có người nằm. Bèn hỏi rằng:

— Người nào nằm đây?

— Tôi là Tần-Trọng.

Hoa-khôi vì ban đêm say rượu quá, nên hoảng hốt không nhớ rõ hỏi rằng:

— Đêm tôi có thổ hay không?

Tần-Trọng nói rằng không thổ. Hoa khôi nói: «Nếu tôi không thổ thì hay lắm». Đoạn lại nói rằng: Ban đêm tôi thổ xong, lại uống nước đó mà. Không có lẽ là ta chiêm bao!!

Tần-Trọng mỉm cười nói rằng:

— Có thổ thật. Tôi thấy nương-tử say rượu, nên đã phòng bị ấm chè nóng sẵn, để đợi nương-tử thổ xong đã sẵn có nước súc miệng. Mông ơn nương-tử có lòng thương yêu đến, đã uống hai chén nước của tôi dâng lên.

Hoa-khôi nói:

— Thôi chết! có lẽ thổ ra ướt đầm cả rồi.

Tần-Trọng nói:

— Không việc gì. Tôi sợ rằng thổ ra ướt chăn nệm, nên đã lấy vạt áo đón, cất đi một chỗ.

Hoa Khôi nói:

— Như vậy thì hoen ố cả áo của quý khách chứ.

Tần-Trọng nói:

— Áo của tôi được thấm cái nước giải hương của nương-tử thì vinh hạnh lắm, chứ có ngại gì.

Hoa-Khôi nghe lời nói có tình, lại có thú vị, bất giác mỉm cười, trong lòng cũng có vài phần vui vẻ. Mới ngồi dậy xem diện mạo quý khách cho tường. Tưởng rằng ai, té ra anh Tần bán dầu. Bèn hỏi rằng:

— Bấy lâu bán dầu có được lãi lắm không? Đến chơi đây định hỏi việc gì?

Tần-trọng thuật hết chuyện «Lần trước gặp nàng ra tiếp khách, lại thấy lên xe xong loan. Từ đó trở đi, trong lòng tơ tưởng». Lại nói hết chuyện «Mỗi ngày gánh dầu đi bán, chịu khó ăn tiêu tằn tiện, góp nhặt để dành, hơn một năm nay, mới đủ số tiền mua vui một tối.

Hoa-Khôi nghe nói cũng thương tình đáp lại rằng:

— Tiếc vì ban đêm tôi say rượu, không tiếp khách được, để đến nỗi khách mất tiền hoài đến đây, chẳng được ích gì, lấy làm hổ tình lắm.

Tần-Trọng nói:

— Nương-tử cũng như thiên-thượng thần-tiên. Tôi phụng sự một tối không chu đáo, không bị quở trách, đã là vạn hạnh.

Hoa Khôi lại hỏi:

— Quý khách bán dầu, để dành được chút lời lãi, sao không để nuôi vợ con, chi tiêu mọi việc trong gia đình, mà lại đem chơi phí như vậy?

Tần-Trọng nói:

— Tôi chỉ có chọi một mình thôi, chẳng có gia đình nào cả.

Hoa-Khôi nghĩ thầm rằng: «Ta giao-thiệp đã nhiều, lịch duyệt cũng lắm, chưa gặp được ai là người trung hậu thực thà, lại biết tình thú như thế. Tiếc thay người này là phái lao động, nếu là con nhà danh giá, thì ta tình nguyện lấy làm chồng». Nàng đương nghĩ ngợi, thấy con Liễn-hoàn bưng thau nước vào.

Tần-Trọng rửa mặt xong, đứng dậy từ biệt.

Nàng Hoa-Khôi nói: «Hãy ở lại tôi hỏi cái này đã». Nói xong, liền đuổi con Liễn-hoàn ra ngoài. Mở hòm riêng lấy ra hai mươi lạng bạc đưa cho Tần-Trọng mà nói rằng:

— Gọi là có chút lễ thường, kính tặng quí khách, xin đừng nói cho ai biết. Còn cái áo bị ô-uế, để thiếp sai người nhà, giặt sạch xong sẽ giả.

Tần-Trọng nói:

— Tôi xin đem áo về giặt lấy, không dám phiền đến nương-tử. Còn như tiền của nương-tử cho, tôi không dám lấy.

Nàng Hoa-Khôi không nghe, lấy hai mươi lạng bạc bỏ vào tay áo của Tần-Trọng.

Tần-trọng nể tình nàng ân-cần cho như thế, cũng phải nhận vậy, chắp tay vái mà đi ra.

Từ đó trở đi nàng Hoa Khôi nghĩ đến Tần-Trọng là người thật thà, thỉnh thoảng lại nhớ, không bao giờ quên được.

Lại nói đến chàng Bình-Thọ cùng nàng Lan-hoa tư tình với nhau càng ngày càng mật-thiết. Nhân thấy Chu-thập-Lão bệnh nặng, nên hai người ấy chuyên vận hết tiền của đem đi một nơi. Đến lúc Chu thập-Lão biết sự tình như thế, mới hối quá lại. Nghĩ thầm rằng: «Tên Bình-Thọ là đứa gian trá, nó vu tội cho Tần-Trọng ăn trộm bạc, để ta đuổi đi. Thật là oan uổng». Lại nghe nói: «Tần-Trọng ngụ cư ở cầu Chúng-an làm nghề bán dầu». Bèn nhờ người hàng xóm đi gọi Tần-Trọng về giúp.

Tần-trọng nghe thấy người đến gọi, về ngay hôm ấy. Chú con trông thấy nhau, cảm tình li biệt, cùng bật lên khóc to.

Thập-Lão giao hết tiền của cho Tần-Trọng giữ. Bao nhiêu công việc trong nhà nhất thiết giao phó cho Tần-Trọng coi xóc hết cả.

Tần-Trọng lại có vốn riêng hơn hai mươi lạng bạc, đem về sửa sang nhà cửa, mở hiệu buôn dầu. Được hơn một tháng thì Chu-Lão bệnh nặng tạ thế. Tần-Trọng khóc thương thảm thiết, lo liệu tang lễ rất là chu đáo.

Các nhà chủ bán dầu quen thuộc ai ai cũng đem dầu đến bán cho Tần-Trọng, vì thế nên hiệu buôn lại càng thịnh đạt hơn trước.

(*Còn nữa*) Thạch bằng dịch thuật

Dư luận Nam-kỳ

Một cái tài-nguyên người mình ít biết và không rành cách lợi-dụng

Việc nuôi tằm tại Nam-kỳ

(*Tiếp theo*)

Bài này là bài chót nói về việc nuôi tằm tại Nam-kỳ.

Tưởng nên chỉ sau đây những số ổ tằm lựa rồi của sở Tằm-tơ nhà-nước Nam-kỳ phát ra mỗi năm cho nhân-dân, từ năm 1907 tới năm 1926, cho ai nấy rõ ràng cuộc công ích ấy được dân-chúng hoan-nghênh đến bực nào.

Năm	1907	phát ra	2 875	ổ trứng
»	1908	»	41 677	»
»	19 9	»	114.502	»
»	1910	»	99 492	»
»	1911	»	279 283	»
»	1912	»	188.390	»
»	1913	»	128 41	»
»	1914	»	238 66	»
»	1915	»	393 169	»
»	1916	»	722 439	»
»	1917	»	429.000	»
»	1918	»	576 843	»
»	19 9	»	260.841	»
»	1920	»	206 743	»
»	1921	»	253 961	»
»	1922	»	432.642	»
»	1923	»	491.117	»
»	1924	»	630 608	»
»	1925	»	951.912	»
»	1926	»	1.331.630	»

Coi mấy số đó thì thấy sách đó có 20 năm mà số ổ-trứng phát ra nhiều hơn tới 1.331.759 ổ.

Công-hiệu như vậy có đáng mừng chăng?

Bây giờ nên nói tất vài lời về những công việc nhà nước đã làm ra mà giục lòng người Nam-kỳ ráng nuôi tằm cho phấn-chấn.

Trước hết nhà-nước lập ra phần thưởng để phát cho người nào nuôi tằm đặng kén tốt hơn hết. Phần thưởng ấy phát mỗi năm trong hội đấu xảo về nghề tằm tơ thiết lập trong năm tỉnh nuôi tằm nhiều hơn hết tại Nam-kỳ là Châu-đốc, Long xuyên, Bến-tre, Gia định và Mỹ-tho.

Nhà-nước còn làm hơn nữa: là miễn thuế mấy sở đất trồng dâu. Lời nghị-miễn thuế ấy đề ngày 12 Décembre 1923 còn thi-hành tới 10 năm nữa.

Lại nhà-nước có lập ra sở nuôi tằm để làm kiểu cho nhân-dân bắt chước mà chuyên nghề ấy cho thông thạo.

Nhà-nước cho không nhánh dâu để trồng và trứng tằm đã lựa chọn thiệt tốt để làm giống.

Đến chừng người mình làm ra kén, hễ muốn bán thì mấy sở nuôi tằm của nhà nước đều mua đắt giá lắm. Nhà nước làm như vậy thì mấy tay gian xảo hết thế mưu mô làm sụt giá kén đặng mua cho rẻ rồi bán lại cho mắt mà kiếm lời. Có nhà-nước dự vào cầm giá, cho nên người bán kén có thể bán phải giá luôn luôn.

Việc làm của nhà-nước có công-hiệu rất mau. Người Annam đến mấy sở nuôi tằm nhà-nước càng ngày càng đông mà cậy việc.

Thiệt nghề tằm-tơ tại Nam-kỳ có mòi chấn-hưng nhiều lắm. Coi số ổ-tằm của nhà-nước phát ra, đã chỉ trên đây, cũng đủ rõ ràng nghề ấy, nếu biết làm, thì sanh lợi rất nhiều; cho nên người mình mới ham mà lần lần nuôi thêm nhiều chỗ.

Nhà nước thấy kết quả như vậy thì quyết dùng hết cách thế mà phục hưng trong bổn-xứ một cái nghề làm ăn rất bình an thanh tịnh của người xưa thường hay quí trọng cho hàng phụ-nữ vì nghề ấy chẳng những là một kế sinh nhai, mà cũng là một phương duy-trì phong-hóa.

Mình cũng nên ước ao cho chẳng khỏi bao lâu đây chỗ nào có thể trồng dâu thì sẽ thấy dựng lên một sở để tằm; động như vậy thì trong xứ Nam kỳ sẽ phát thêm một cái tài-nguyên rất quan trọng mà người mình vì không rành cách lợi dụng nên để im lìm khuất lấp bấy lâu.

L. T. T, V.

SÁCH LUẬT

Quan phủ [illegible] & Dejean de la Bâtie, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn được bộ luật sau này:

QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00

QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00

HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá 1.50

THƯƠNG-LUẬT [illegible] (Droit commercial) giá . . . . [illegible]

([illegible])

Bán tại bản-quán

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(*Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.*)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo, cần mua-bán đổi-chác thứ gì, thật rất dễ tìm mà giá đăng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0p. 10 một dòng, các ngài chỉ mất độ 2, 3 hào cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua-bán thứ gì, cứ xem lời rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0p. 10 một dòng, là tính cho các ngài không mua báo đồng-niên, còn ngài nào mua báo đồng-niên, khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bản-quán cái giấy cuốn-báo, bản-quán xin tính rút xuống 0p. 08 một dòng.

Nhà đất bán

(Immeubles à vendre)

Muốn bán một khu đất 200 thước vuông tây ở phố Bạch-mai giá rất rẻ.

Hỏi M. Nguyễn-văn-To[illegible] phố hàng Trống, Hanoi, sáng từ 7 giờ [illegible] giờ, chiều từ 4 giờ đến 6 giờ. 5.74.

Muốn bán hai miếng đất ở giữa phố Gia-lâm. Một miếng 2008 m² một mặt ra phố, một mặt cạnh đi dọc vào làng Ái-mộ. Một miếng nữa 200 m² mặt ra phố.

Hỏi Mme Nguyễn-thị-Sinh, trên gác, 16, Strasbourg, Haiphong. 7.465

Xe ô-tô

(*Automobiles*)

Bán ngay xe ô-tô «Citroën» B 14-3.971 còn tốt lắm. Giá mặc cả. Hỏi tại: Hanoi, số 29, Phố Đông-khánh. 7.476

Bán xe ô-tô De Dion Bouton, 10 mã-lực, 4/5 chỗ ngồi, còn tốt lắm. Giá rẻ. Hỏi tại số 25, đường Bobillot, từ 11 giờ đến 14 giờ. 7 479

Bán xe ô-tô «Renault», 10 mã-lực, kiểu xe hòm, (conduite intérieure) còn tốt lắm, giá rất rẻ

Hỏi tại: Dr de Raymond, Don Locale de la Santé, Hanoi. 7.481

Muốn bán xe cabriolet Peugeot, 5 mã-lực, xe còn mới, máy rất tốt, rất nhiều đồ phụ-tùng. Hỏi tại số 83, phố Henri d'Orléans, Hanoi. 7.482

Muốn bán một cái ô-tô kiểu «Citroën» 2 chỗ ngồi, 5 mã-lực, máy tốt, giá rẻ, đủ đồ phụ tùng. Hỏi tại: M. Florentin, nº 82, Bd Gia-long prolongé, Hanoi. 7.483

Muốn mua.

(*On achète*)

MUA GIÁ THỰC CAO

Chúng tôi cần dùng mua các thứ da trâu, da bò tươi, khô, giả giá thực cao, ở xa xin các ngài viết thư về châm-trước giá cả với ông Lê-sỹ Mão, ở 213, Rue du Coton à Hanoi. 7477

Tìm người làm

(*Offres d'emplois*)

Người ta cần dùng nhiều cai giỏi để trông nom việc giồng cà-phê ở địa hạt phía bắc Trung-kỳ.

Phải có giấy chứng chỉ tốt. Hỏi tại: Société Lyonnaise d'Etudes Entreprises Coloniales, 22, Rue de Lyon, Haiphong. 7.484

Lạc con

(Mục này đăng không lấy tiền)
(*Enfants égarés*)

Tôi có người em tên là Tô-hoài-Chân nguyên giáo-học trường Bảo-hộ Hanoi, đi tòng-chinh bên Pháp về mắc phải bệnh điên: hôm 12 Juin mới rồi tức là 25 tháng tư, hồi 3 giờ chiều, tự nhiên đi mất, tìm khắp mọi nơi vẫn chưa thấy.

Người em tôi năm nay 34 tuổi người đẫy đà, mặt to râu rậm tóc húi ca rê, lúc đi mặc cái áo cánh và cái quần trắng vải ta, đầu không khăn, không mũ, chân không đi giầy. Mê man không biết gì, thường hỏi không trả lời.

Ông bà nào có biết tin tức ở đâu làm phúc hoặc đưa đến nhà, hoặc báo tin ngay cho biết để tôi đón về hết bao nhiêu tiền phí tổn, tôi xin chịu, xin hết sức thâm tạ ngay và sau này không dám quên ơn.

TÔ-PHƯỢNG-TẬP
Tham-tá tòa Công-chính Haiphong
Ở số 260 ngã ba Cấm, khỏi trường học
Nam-Sinh Avenue Belgique
HAIPHONG 7.445

Tên tôi là Đỗ-thượng-Cảnh làm Phó-hương-Hội, xã Phú-Lương, tổng Xà-Cầu, phủ Ứng-Hòa, tỉnh Hadong. Tôi có một đứa con giai tên là Đỗ-thượng-Thường, mặt nó hơi rỗ lòng vừng, trạc người độ 17, 18 tuổi, nó trọ học ở Hanoi nº 5, phố Lò-đúc, trước nó vẫn học trường Cố, sau về độ tháng hai dư vừa rồi nó lại học trường Khai-Trí, không biết nó nghe ai mà bỏ đi từ 5 tháng tư vừa rồi, lúc đi cũng bỏ cả hình-thẻ ở nhà, tôi đã đăng báo một lần rồi, và đã trình cẩm, và cũng tìm tốn tiền nhiều công, nhưng không thấy tin-tức gì cả.

Vậy ông bà nào thấy nó ở đâu thì làm ơn mách bảo cho tôi, tôi được đội ơn vô cùng.

Nếu tên Thường có ở đâu bắt được nhời báo này thì viết thư về cho cha mẹ được biết. 7.469

Tôi có một người em giai tên là Ng-công-Vụ tức Xuân-Phong, 21 tuổi, khổ người tầm thước, da ngăm ngăm. Dạo cuối tháng tư Annam hắn có nói với cha tôi rằng: «quanh quẩn mãi ở dưới gối, trông thấy ngày tháng bay qua thật lấy làm ngao ngán... nay đã đến tuổi trưởng-thành, xin cho vào Nam-kỳ để tìm đường tự-lập». Lạ gì cha già đối với con trẻ, tấm lòng bịn dịn không nỡ rời xa, cha tôi không cho hắn đi, lại khuyên hắn tìm việc ở tỉnh gần mà làm...

Cách mấy hôm sau thấy hắn ra đi, tưởng rằng hắn tìm việc làm; vậy mà từ bấy đến nay đã gần hai tháng, chẳng thấy tin tức chi cả. Nay có việc quan-hệ, người ta muốn biết hắn ở đâu, làm gì, mà chúng tôi đã tốn công đi tìm mà cũng là vô ích. Vậy xin anh em đồng bào trong tam kỳ, đừng câu nệ thân sơ, hãy vì lòng bác ái, nếu biết tên Nguyễn công-Vụ tức Xuân-Phong làm ở đâu, thì xin kíp gọi téléphone, hoặc đánh giây thép ngay cho tôi biết, hay là những anh em bạn của hắn nếu ai có giữ được hình của hắn thì cũng xin [illegible] ngay cho tôi, chúng tôi xin hoàn tiền phí-tổn và trọng tạ.

Nguyễn-bạch-Vân
à la Résidence Ninh-binh
7.485

Số 53

Nhi-nữ anh-hùng

ĐOẢN-[illegible] (tiếp theo)

Hai người vâng lời, vội vàng đi lên trên núi, thu xếp hành lý và mang hai con lừa đem xuống, rồi An công-tử cùng [illegible] nói hết chuyện này đến chuyện nọ, người ấy hỏi họ tên. An công-tử nói rằng:

Tôi họ An tên Ký...

Công-tử nói đến đó, bỗng thấy một người [illegible]

Tôn khách vừa rồi nói đi đến Hoài-an, vậy xin hỏi ở đó có vị đại lão gia họ An, có phải cùng tôn khách là người một nhà đó không?

Công-tử nói:

Ông ấy tức là cha tôi, phen này tôi [illegible] đi ra đó, chính là để lo giải cứu cho cha tôi.

Người [illegible] ấy nói:

À, thế ra là An công tử, An lão gia là một vị [illegible] ở trên đất Hoài-an, một lòng liêm minh [illegible] Tôi đây nguyện làm người buôn bán lẻ vặt, [illegible]

[illegible]

An công tử [illegible] nói rằng:

[illegible]

nhà người không cần mới làm chi cho thêm phiền-não.

[illegible]

Mọi người còn đang nói chuyện thì [illegible]

[illegible] *Thập-tam-muội* [illegible]

Hai người đều vâng theo như lời, [illegible] nói với An-công-tử rằng:

Tôi cùng công tử gặp gỡ nhau đây, thực là ba sinh may mắn, [illegible]

[illegible] *Thập-tam-muội* [illegible]

An công tử [illegible]

[illegible]

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mê-neo,
15 chân-kính
Mặt và kim
số chữ dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá .... 11$60
Bán tại hiệu:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2011

Thuốc PEPTO KOLA ROBIN

(Peptone, Glycérophosphate et Kola)

Nếu các ngài muốn gìn-giữ sức-khỏe của các ngài về đường thể-thao, thì thỉnh-thoảng nên dùng một chai rượu bổ này rồi các ngài sẽ thấy gân-cốt nở-nang, bắp thịt cứng cáp và lại chánh khỏi được chứng bệnh đau trái tim sinh ra bởi sự mệt nhọc trong khi luyện tập.

Thật là một thứ thuốc rất cần kíp cho những người chuộng thể-thao vậy.

Có gửi bán tại các hàng thuốc

XIN NHẬN KỸ LẤY HIỆU:

LABORATOIRES MAURICE ROBIN
13, Rue de Poissy, Paris
VÀ ĐỪNG MUA THUỐC NÀO KHÁC CẢ.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rõ hiệu

Giá tiền: 1$30.

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul Bert, Hanoi

TRẦN-QUANG-MINH

Chuyên môn ● Giồng răng

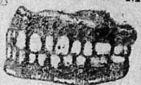

199, Hàng Bông-lờ, Hanoi

MẤY NHỜI KINH-CÁO

Thưa các quý-khách,

Bản-hiệu xưa nay chỉ chuyên về một nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng TRẮNG, ĐEN, VÀNG, BẠC, nhổ răng, chữa sâu răng, vá răng, răng đen đánh trắng, răng vẩu, răng khểnh, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã xinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nói cũng như răng thật không bợn-bịu gì cả.

Vậy xin mời các quí-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm, hoặc hỏi-han điều gì, bản hiệu xin hoan-nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh-bạch, cam-đoan làm vừa được như ý, và giá tính lại rẻ hơn tất cả các nơi khác.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về Bản hiệu sẽ có người đến tận nơi làm, và giá nhời ngay.

Kính cáo
Trần-Quang-Minh
OUVRIER-DENTAIRE
199, Rue du Coton, Hanoi

HÀNG SẴN — GIÁ RẺ

Hiệu tôi có bán đủ các thứ bao gai, bao cói (Cũ có mới có), và các thứ giây gai tây, giây đay ta, để khâu bao cùng là các thứ cuốc, xẻng, búa, đũa, barre à mine, ciment, và đủ các thứ sắt dùng về việc làm nhà cửa cầu-cống.

Xin qui-khách chiếu-cố.

ĐỨC-LONG-HIỆU
90, Phố Mã-mây, Hanoi

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
7, Rue du Chanvre, Hanoi

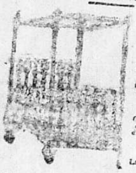

Lits en fer et en cuivre dit de Hongkong
ACCESSOIRES POUR LITERIE
Sommiers métalliques (toutes dimensions)
Glace de Saint Gobain de toutes dimensions et formes pour ameublement
Grand choix de baguettes pour encadrement et tenture.
MEUBLE GENRE THONET
Lampe à manchon « Titus »

Làm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường có tự hỏi rằng: (Làm thế nào mà chữa được tật bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành, thầy chẳng có, thuốc thì không, thành thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa chạy cả. Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải lúc nào cũng có một quyển sách nói đủ các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê và mọi điều chỉ bảo cho biết cách thức dùng các thứ thuốc ấy. Hằng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được có số thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy, nên tới nay hiệu bào chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. Nhưng người ta thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể phúc đáp riêng từng người được, bởi vậy hiệu bào chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách dầy 170 trang, vừa bằng chữ Pháp vừa kể ra chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi điều khẩn thiết rất thường dùng.

Đại khái có những chương sau này:

1. NHỮNG LÚC KHẨN CẤP, nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức nếu không thì thành ra nguy hiểm to; đại để như: Ngạt, chẩy máu, bỏng, gẫy xương, say nắng, thắt cổ, phải gió, ngất đi vân vân...

2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ. Nói về cách [illegible] nuôi con trẻ, mọi sự đề phòng để tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.

3. MỌI ĐIỀU CHỈ DẪN BẢO VỀ VIỆC THÚ Y. Sản nghiệp người nhà quê là chỉ trông vào đàn trâu bò, chính trong cuốn sách ấy chúng tôi dành để một chương dài nói về sự sinh sản với giống vật mà trong nhà cách giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa chạy loài vật trong khi có tật bệnh.

4. CÁCH GIỮ NƯỚC UỐNG CHO TRONG SẠCH. Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước uống đục bẩn, chứa chan những vi trùng; vậy cần phải làm thế nào cho nước được trong sạch mới được; trong chương này sẽ bảo mọi cách thực hành và không tốn tiền để cho nước uống được trong sạch.

5. NHỮNG BỆNH XOÀNG KHÔNG NÊN KHINH THƯỜNG. Như bệnh thấp, bệnh đau [illegible], đau dạ dày, đau gân, bệnh run. Mỗi bệnh ấy lại phải có nói rõ một cách giản gì mà xưa nay thực hành đã công hiệu lắm.

6. BỆNH ĐAU DẠ DÀY. Nhiều người Nam mắc phải cái chứng đau dạ dày. Cứ xem chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy công hiệu.

7. CÁC BỆNH TẬT CỦA ĐÀN BÀ. Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn; nếu chữa cho hợp cách thì đỡ ngay.

8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. Rất nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh và cho cả [illegible] nữa.

9. CÁC CHẤT ĐỘC. Một chương dài nói về cách chữa các chứng ngộ độc và làm giải [illegible] vân vân..... lại có nói đủ cả các phương thuốc tây cùng các lời chỉ bảo rất kỹ càng về những vấn đề rất có ích cho các người ở xa nơi thành thị nữa. Cuốn sách này, ai hỏi xin [illegible] không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho

HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert Hanoi

Trong thư phải đính một cái tem 6 xu cước để gửi. Mà nên viết thư về xin ngay [illegible]

Xin chú-ý đến hiệu chè Chính-Thái, Song-Hỉ chính hiệu

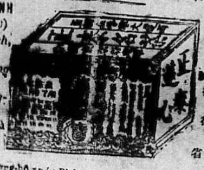

注意正號正泰雙喜名茶

總發行處
榮茂茶號
南定華人街
一百四十四號
河內行帆街
二十五號
海陽東關街
二十一號
越南南北圻各省
均有代售

西歷一千九百二十六年業準大法商部註冊用金牌商標爲記別人不得冒效近有奸徒製造僞茶希圖影射茲本號特改用精細新式封口紙以杜假冒愛顧諸君幸祈留意

CÁC NƠI PHÁT HÀNH
(HIỆU CHÈ VINH MẬU)
Số nhà 144, phố Khách, Nam-định.
Số nhà 25, phố Hàng Ngang, Hanoi.
Số nhà 21, phố Đông-kiều, Hải-dương.
Ở các tỉnh Nam-kỳ và Bắc-kỳ đều có nơi phát-hành.

Năm 1926, [illegible] trình Thương-bộ nước Pháp vào sổ, và đúng kim-bài thương tiêu làm dấu hiệu, người khác không được giả mạo. Gần đây cũng có nhiều quân vô-sỉ, chế ra hàng chè giả, mạo dùng danh-hiệu của bản-hiệu để lừa dối và mưu lợi. Vì thế bản-hiệu mới đổi dùng cái giấy hiệu dán ở miệng hộp chè, kiểu thức rất tinh-tế, để phân biệt với hàng chè giả mạo, xin các quí-khách để ý đến cho.

Lính Tàu qua Bắc-kỳ. — Trong một số báo trước, bản quán đã đăng việc một toán lính Tàu gồm có 150 người đi qua địa hạt Bắc-kỳ để trở về Vân-nam, nhưng vì đường xe lửa bị đứt nhiều chỗ, nên còn phải tạm trú ở Haiphong để chờ. Hiện nay đường xe lên Vân-nam đã sửa chữa xong, vậy chuyến xe lửa sớm hôm kia, 150 người lính đã đáp xe lửa về Vân-nam cả rồi.

Thi tham tá Bưu-điện ngạch Tây. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định về việc mở kỳ thi tham tá bưu điện ngạch Tây như sau này. Cứ khi nào cần đến người làm, thì sẽ mở kỳ thi cùng một ngày tại Hanoi, Saigon, Tourane, Phnom-Penh, Vientiane và bên Pháp tại những hạt nào thì sẽ định sau.

Muốn ứng thí phải:

1. Là người quốc dân Pháp, hoặc là người bảo-hộ hay thuộc-địa Pháp mà quán tại Đông-dương.
2. Đúng 20 tuổi;
3. Đã tòng binh theo như thể lệ mà mình tùy thuộc.
4. 30 tuổi là cùng, trừ ra trước đã làm việc Nhà-nước đủ tính đến năm 55 tuổi có thể về hưu thì không kể.
5. Là người lành mạnh tốt và chưa can án bao giờ.
6. Không có bệnh tật gì không mắc bệnh hay là ngờ là mắc bệnh lao; cao ít ra 1 m 54 và đủ sức lực làm tại Đông-dương.

Sách mới. — CHÍNH TRỊ NƯỚC PHÁP, Quyển I, Phạm-Quỳnh biên dịch, thuộc vào bộ Nam-phong tùng thư, xuất bản tại Đông-kinh ấn-quán 80 hàng Gai Hanoi. Giấy dày mà nhẵn, khổ 12,5×19, 230 trang, giá bán 0$40.

TUYẾT HỒNG LỆ SỬ, Từ-trầm-Á soạn, Đoàn-tư-Thuật dịch, cuốn thứ 1, Đông-tây thư-điếm xuất bản, in tại Long-quang, giấy nhựt trình, khổ 11,5×14,5, 38 trang, giá bán 0$04.

ĐI NGHỈ MÁT ĐÃ VỀ

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

Số nhà 5, phố Thợ-nhuộm; Giây nói 395

Xét-nghiệm máu-mủ, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh thiên, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 5 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu **Bào-chế CHASSAGNE,** *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc **SIROP NOFAL.**

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Nạn ô-tô. — Hôm vừa rồi, chiếc ô-tô số 3355 của M. Phạm-văn-Khoan bán hàng thêu ở phố Paul-Bert đi đến đường Candiet thì đụng phải chiếc xe tay, trên có M. Phạm-bá-Vinh làm ở xưởng xi-măng ngồi. M. Vinh bị thương, đã đưa vào nhà thương điều trị.

Tù ăn cắp. — Có hai người tù làm việc ở nhà M. Lévanti là thủ-ngục, dùng thìa khóa giả, mở hòm của M. Lévanti ăn cắp 800 bạc. Hiện còn đương xét việc này.

Tàu mắc cạn. — Tàu *Mondego* ở Haiphong khởi hành đi Thượng-hải sáng qua, vừa đi được một ít thì mắc cạn, sau phải chờ đến chiều có nước thủy-triều dâng lên mới lại đi được.

Thuyền đắm. — Một chiếc thuyền do Ng-v-Phát, chở 60 tấn than, đụng phải tàu *Elisabeth* bị đắm. May người không việc gì.

Lại một chiếc thuyền nữa, 1592, đi đến cửa Nam-triệu thì bị đắm. Một người phu ở thuyền, tên là Vũ-duy-Thí chết đuối tìm mãi không thấy xác.

Lại mẹ-mìn chăng? — M. Đinh-như-Ba, ở số 238 đường Belgique, trình rằng chiều ngày 4 Août vừa rồi, đứa con nuôi tên là Lê-thị-Phượng, 15 tuổi, không biết ai dỗ đi đâu mất.

NAM-ĐỊNH

Lớp Sư-phạm luyện các viên giáo-tập. — Một kỳ thi tuyển học-trò vào lớp Sư-phạm phụ thuộc với các trường Nam-định, luyện các giáo tập (cours de préparation pédagogique pour la formation des instituteurs auxiliaires) đến ngày 7 septembre 1928 hồi 7 giờ sáng sẽ mở tại trường Jules Ferry.

Hội-đồng chấm thi lấy ở các giáo viên trường Nam-định và do ông đốc các trường ấy làm chủ khảo.

Số học-trò định lấy vào là 40 người.

Tính đến ngày 31 décembre 1928 các thí-sinh phải ít ra 16 tuổi và nhiều nhất là 20 tuổi.

Trong khi theo học tại trường Sư-phạm, học-trò sẽ lĩnh số học bổng là sáu đồng.

Các đơn xin ứng thí phải làm bằng giấy tin-chỉ do các thí-sinh viết và ký tên lấy, rồi gửi đến ông đốc các trường Nam-định. (Directeur du Groupe scolaire franco-indigène de Nam-định) vào trước ngày 24 août 1928. Đơn ấy phải đính theo các giấy sau này:

1° Một tờ giấy khai-sinh hay là một tờ nhận thực thay cho giấy khai-sinh;

2° Một tờ giấy của quan Hành-chính nhận thực cho là con nhà tử tế;

3° Bằng Sơ-học của thí-sinh hay nếu chưa lĩnh thì một tờ giấy của quan Thú-hiến học-chính nhận thực là đã đỗ bằng ấy rồi;

4° Một tờ do thí-sinh viết và ký tên, cam-đoan rằng kể từ khi bỏ làm giáo-tập tập-sự, thì phải làm việc với Học-chính ít ra là 5 năm, bằng không thì sẽ phải: 1° đền lại Nhà-nước số tiền học-bổng mà mình đã được hưởng; 2 nếu vì lý do cam-đoan ấy mà được miễn lệ ra lính, thì sẽ phải ra lính. Giấy ấy lại phải đính theo tờ khai của người cha hay người giám-hộ cho phép con mình được ký tờ cam-đoan ấy và chính mình cũng phải cam-đoan rằng, nếu con mình tự ý bỏ trường hay phải đuổi, hoặc chưa hết hạn 5 năm mà đã thôi việc học-chính hay là phải đuổi, thì sẽ phải đền lại tiền học-phí cho con.

Thi vào trường Cao-đẳng tiểu học Pháp Việt. — Một kỳ thi tuyển học trò vào năm thứ nhất trường Cao đẳng tiểu học Pháp-Việt Nam-định (Ecole primaire supérieure franco indigène de Nam-định), đến ngày 10 septembre 1928 hồi 7 giờ sáng sẽ mở tại trường ấy.

Số học-trò thi lấy đã định là 30.

Tính đến ngày 1er janvier 1929, thí sinh phải chưa đến 16 tuổi.

Các đơn xin ứng thí phải gửi đến ông đốc trường Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt Nam-định (Directeur de l'Ecole primaire supérieure) trước ngày 23 août 1928 và phải đính theo các giấy sau này:

1° Một tờ giấy khai sinh hay giấy nhận thực thay cho giấy khai-sinh.

2° Bằng Sơ-học Pháp-Việt hay là một bản sao có chữ quan hành-chính nhận thực.

3° Một tờ giấy quan hành-chính nhận thực là con nhà tử tế.

4° Một quyển học bạ (livret scolaire) do ông đốc trường mà người thí sinh học sau cùng cấp cho (và có dán ảnh mới chụp).

Hội đồng chấm thi có:

1 Ông đốc trường Cao-đẳng tiểu-học Nam-định làm chủ khảo.

2° M. Cressen phó cai-trị tại tòa Sứ Nam-định làm hội-viên.

3 Các giáo viên Tây Nam ở trường làm hội viên.

Các thí sinh thi đỗ mà là con nhà bần bách thì có thể được miễn khoản học phí. Sự miễn học phí ấy do quan Tổng-sứ định chiếu theo tờ tư của quan Thú-hiến học-chính Bắc-kỳ.

HÀ-ĐÔNG

Nạn ô-tô. — Vừa rồi, chiếc ô-tô số T. 3231, do một người An cầm máy, đi đường xuống Phủ-lý, khi tới km 28 về địa-phận làng Đinh-xá, thì đụng phải cái xe bò chở đá cuội, làm cho những người phu xe ngã bắn cả xuống ao, nhiều người bị thương nặng. Đoạn rồi chiếc ô-tô ấy, chẳng biết lái thế nào, lại đụng phải hai người đàn bà tên là Ng-thị-Thương và Phạm-thị-Nùng. Ng-thị-Thương bị vỡ sọ, chết ngay, còn Phạm-thị-Nùng thì bị thương nặng. Thế mà chiếc ô-tô ấy lại cứ vùn vụt đi, may người ta nhận được số xe, vậy chắc thế nào cũng dò ra được người chủ xe ấy.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Vua Lào qua Huế. — Sisavang Vong, Ai-lao quốc-vương ở Saigon ra có nghỉ tại dinh quan Khâm-sứ Jabouille ba ngày, sáng hôm 6 août đã về Luang Prabang qua đường Savannakhet.

Quốc-vương cùng với quan cai-trị Manru là thư-ký riêng và quan cai-trị Lagrèze, trong khi qua Huế có đến thăm quan Thân-thần cùng các quan Thượng-thư và có đi xem các điện, các lăng tẩm và Khải-định bảo-tàng viện.

Thăng thưởng. — Quan Khâm-sứ Trung-kỳ đã ký nghị định về sự thăng chức cho các viên chức thuộc sở nhà nước kể từ ngày 1er Juillet như sau này:

Ngạch cô đỡ

1. Lên cô đỡ thực thụ hạng nhì: cô Nguyễn-khoa-diệu-Duyên.
2. Lên cô đỡ thực thụ hạng ba: Cô Phạm-thị-ngọc-Tuyết.
3. Lên cô đỡ thực thụ hạng năm: Cô Aujèe dite Châu, Trần-thị-cúc-Hương, Nguyễn-thị-Nhan, Lê-thị-Sâm Phan-thị-Huê, Phan-thị-Sâm.

Ngạch khán hộ

1. Lên khán hộ thượng hạng hạng ba: MM. Phan-Mưu, Nguyễn-tích-Luân.
2. Lên quản khán hộ hạng nhất: MM. Phan-Lương, Võ Sinh, Nguyễn-văn-Lê, Phan-văn-Thuần, Nguyễn-Hoành, Đặng-văn-Nguyên.
3. Lên quản khán hộ hạng nhì: MM. Tôn-thất-Phu, Cao-Phan, Dương-quang-Hứa, Nguyễn-văn-Hảo, Ung-Nghiêm, Nguyễn-Phán, Lê-Hanh, Trần-đình-Kinh.
4. Lên quản khán hộ hạng ba: MM. Phạm-đình-Tư, Hồ-văn-Năm, Trương-đình-Huy, Phan-văn-Thọ, Võ-quang-Viên, Nguyễn-ba-Sắc, Nguyễn-hữu-Huê, Lê-tấn-Ly, Hồ-văn-Một.
5. Lên khán hộ hạng nhất: MM. Hồ-thúc-Quế, Trần-mạnh-Nho, Lê-hoàng Hưng, Nguyễn-sai-Quang, Trần-duy-Liên, Nguyễn-văn-Cang, Phan-quan-Cung, Mai-quan-Hồ, Trịnh-đình-Mỡi, Trương-Trung.
6. Lên ngạch khán hộ hạng nhì: M. Hoàng-như-Tương, Cao-xư-Thung, Phan-khắc-Cần, Nguyễn-văn-Bàn, Trần-kim-Vân, Nguyễn-văn-Liên, Nguyễn-Kinh, Đoàn-Tự, Phan-bá-Phùng, Bửu-Bàn, Trần-văn-Nghinh, Dương-quan-Hoàn.

Ngạch nữ khán hộ

1. Lên nữ quản khán hộ hạng nhất: Cô Công Tôn nữ Thị Hy, Nguyễn-thị-Lễ, Trần-thị-Tư, Dương-thị-Huyền.
2. Lên nữ quản khán-hộ hạng nhì: Cô Lê-thị-Hiền, Phạm-thị-Huệ, Lưu-thị-Ngài.
3. Lên nữ khán-hộ hạng nhất: Cô Nguyễn-thị-Tường, Công-tôn Nữ-tuệ-Điện, Trần-thị-Điềm, Công-tôn Nữ-thị-Lạc, Trương-thị-Ba, Võ-thị-Điệp.
4. Lên nữ khán-hộ hạng nhì: Cô Lê-thị-Tuyển, Tôn-nữ thị-Tiên, Trần-thị-Phúc, Định-thị-Quế, Nguyễn-thị-Phước-Khả, Lê-thị-Tương. *(Còn nữa)*

VICTOR! VICTOR!

Thu thanh bằng điện, đủ các giọng hát Annam, mới có lần thứ nhất ở Đông-dương

ĐĨA HÁT MỚI

Rất lạ! Rất hay! Rất vui! Rất thảm!

Mới về: 2$90 một đĩa
40004 A1 Cô Đầu Kim-Tiền: Mụ Dung mụ Đinh (Huế)
40004 B2 •
40005 A1 Nam [illegible] Nam-bằng (đức vua Duy-Tân [illegible]): Mụ Dung (Huế)
40005 B2
40006 A1 Ca Tứ thời: Mụ Đinh (Huế)
40006 B2
40007 A1 Lê-Huê trách Đinh-Sơn: Cô bẩy Mão ca Hạng-Võ biệt Ngu-Cơ.
40007 B2 —
40008 A3 Tiết-đinh-Sơn cầu Lê-Huê (Thứ nhất): Cô bẩy Lợi và M. Tư Ngưu ca bên-binh bên chấn.
40008 B4 M. Tư Ngưu ca Gian-nam.
40009 A5 Tiết đinh Sơn cầu Lê-Huê (Thứ nhì): M. Tư Ngưu ca vọng cổ.
40009 B6 Cô bẩy Mão ngâm thi và ca Vân thiên-tường.
(Còn nữa)

Bản hát in 0$03 một tờ

Hội ÉTABLISSEMENTS INDOPHONO HANOI lại cho

SAO LẠI ĐAU THẾ?

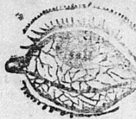

Ừ, sao … đau … sao … mới … lại không chữa ngay đi cho khỏi đau nặng ra có được không. Hãy trông cái lòng con người ở hình vẽ đây đều đen cả, thế mà ở mắt ngài thì đều đỏ hoe; đó tức là cái biểu-hiệu tỏ ra rằng mắt ngài đau đấy. Thôi đừng lần lữa gì nữa. Phải lập tức dùng ngay thuốc đau mắt COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị ngay đi. Vì rằng trong hết thảy các thứ thuốc đau mắt, duy có thuốc ấy là làm cho mắt đỡ đau mà khỏi ngay. Phàm hễ khi các ngài thấy con mắt hơi nhấp-nhem, nếu sáng giậy thấy mắt dập dính và có nhử, thì nên dùng thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị cho tiệt đi.

Phải biết rằng hễ khi đau mắt mà đằng thằng chẳng chịu chữa ngay, tức thì mỗi ngày một thêm nặng, sinh ra đau mắt bột, rồi đến mù mắt kia đấy.

Nên chọn mua thứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác sĩ CASAUX vì là thứ thuốc đã kê-cứu rất kỹ-càng, biết bao nhiêu người đau mắt, duy chỉ thuốc ấy trị khỏi được thôi. Giá chỉ đĩ thuốc ấy đã thần-hiệu tiện dùng mà lại rất rẻ tiền.

COLLYRE JAUNE
SELON LA FORMULE DU DOCTEUR CASAUX
COLLYRE JAUNE
SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
LABORATOIRE DU COLLYRE JAUNE
HANOI, 59, Rue Paul-Bert, HANOI

0$30

Bán ở hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác

Nhà Bán-đồ « TÂN TÂM »
Hà-nội, ở phố hàng [illegible]
[illegible]

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Bệnh nào thuốc ấy

Bà Lucie Merly là người xanh xao quá thể, vậy mà chỉ dùng thuốc Pilules Pink là lại đỏ da thắm thịt. Chính bà ấy lại viết thơ cho ta biết.

Bà Merly ở phố Bourguet tỉnh Cazens-sur-Garonne viết rằng :

« Tôi xin cảm tạ ngài về cái công-hiệu lạ thường của thuốc Pilules Pink, chính thuốc ấy làm cho tôi được mạnh khỏe. Đã lâu nay tôi một ngày một xanh, công việc đều nản hết; nhờ có thuốc Pilules Pink nay tôi lại có sức như lúc bình thường. »

Nói cho thực, không có thuốc nào chữa chứng suy huyết, suy não được công-hiệu bằng thuốc Pilules Pink. Không những là thuốc ấy làm cho huyết sung túc và bổ cho bộ thần-kinh, lại còn bổ cho toàn thể, khác nào như dục cái sinh khí trong người lên. Vì vậy cho nên thuốc này trị được bệnh xanh xao, suy huyết, suy não (háo người) thiếu lực, đau dạ dày, nhức đầu, kinh nguyệt thất thường, các bệnh của trẻ con đang lớn, đàn bà đứng tuổi và hết kinh.

Có bán ở các hiệu thuốc.

Agences d'annonces en [illegible]
SOCIÉTÉ MUTUELLE
de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

La Pensée de l'Occident
(BIBLIOTHÈQUE DE TRADUCTIONS)

« Âu-Tây tư-tưởng »
(Dịch-văn thư-xã)

NHỮNG TRUYỆN ĐÃ IN XONG RỒI :

1 — **Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ**
toàn bộ, 18 quyển nhỏ, mỗi quyển : 0$05
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa,
toàn bộ : 1 00

2 — **Tê lê-mạc phiêu lưu ký**
toàn bộ, 10 quyển nhỏ, mỗi quyển : 0 05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa,
toàn bộ : 0 60

3 — **Lịch-sử ông Paul Bert**
có ba quyển nhỏ, mỗi quyển : 0 05

TIỀN CƯỚC GỬI RECOMMANDÉ :

1 bộ Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ.	0$30
1 bộ Tê-lê-mạc phiêu lưu ký. . . .	0 20
3 quyển Lịch-sử ông Paul-Bert . . .	0 13
Cả ba thứ gửi làm một gói	0 40

Mỗi tháng xuất-bản hai quyển nhỏ, mà quyển nào ít là 64 trang, giá mỗi quyển 0$05.

Các ngài ở xa muốn ấy bản xã gửi dần sách, xuất bản quyển nào gửi quyển ấy, thì xin cứ gửi cho 1$00 hay là 2$00 trước; khi nào tính tiền sách và tiền cước gần hết, bản xã sẽ có thư báo trước để các ngài lại gửi thêm tiền ấy sách liên tiếp mà xem.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quấn báo, chữa lại thế nào thì biên rõ vào cho đấy, và gửi theo [illegible] (hoặc tem cũng được) để [illegible] giấy quấn khác.

Ai mà không gửi tiền theo thì [illegible]

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT — HANOI
Même Mon à Saigon : GRANDS MAGASINS CHARNER

TẠI LÀM SAO

Qui-khách cứ hay mua rõ đắt những thứ rượu bắt chước hiệu thực, vậy chỉ có thứ rượu *Quinquina* **DUBONNET ET LABUSSIÈRE** là thứ rượu có đã lâu, vừa

TỐT
Giá :
15 fr. 00
là tốt hơn cả.

BỔ
Giá :
15 fr. 00
và rẻ hơn cả.

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

Giá là 1$80

PHAPMACIE M[illegible]TÈS-HANOI
NHÀ ĐỐNG HỒ BA CHUÔNG

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp
Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ* . . . . *Một litre :* **2$10**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . *Một chai :* **1,50**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều* . . . . *Một chai :* **0 80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai : **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

CUỘC ĐÁNH SỐ

GIÚP HỘI BẢO TRỢ TRẺ CON TÂY-LAI VÔ THỪA NHẬN
(Société d'Assistance aux Enfants Abandonnés Franco-Indochinois)

Những số tiền được kê sau này :

1 số được	**3.000$00**	29 số được	100$00
1 »	1.500,00	29 »	50,00
1 »	1.000,00	29 »	25,00

NƠI VÀ NGÀY MỞ SỐ :
QUẤT-ĐỊNH đến ngày thứ hai 1er OCTOBRE 1928 thì mở số tại tòa Đốc-Lý Hanoi

GIÁ BÁN : mỗi vé . . . . **1$00**

Có bán vé tại Bản-quán

Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này :

Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé : 0$20
Từ 1 vé đến 20 vé, tiền cước Recommandé : 0 25

Chỉ có một thứ bột
gọi là **PHOSPHATINE**
CHÍNH LÀ BỘT ĂN
PHOSPHATINE FALIÈRES
(Tên hiệu đã trình tòa)

Bột này nấu với sữa bò thì vừa ngon vừa bổ.
Cần cho trẻ con cho người suy huyết, người già, người ốm mới giậy

Chớ mua thứ giả hiệu
Bán khắp mọi nơi — 6, Rue de la Tacherie, PARIS

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và đứng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là :

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

và tóm lại là hết thảy các chứng bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG : *Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế :
CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kế nghiệp
59, phố Paul Bert, Hanoi
Giây nói số 59

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »

(LES MISÉRABLES)
Soạn-giả : Victor Hugo
Dịch-giả : Nguyễn-văn-Vĩnh
VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN : *Phần thứ nhất, quyển thứ* 1, mỗi quyển. 0$80
— — 2, — 0.40
— — 3-4, — 0.38
— — 5-6, — 0.45
— — 7-8, — 0.65
Phần thứ hai, quyển thứ 1. — 0.40
— — 2-3, — 0.50
— — 4-5-6, — 0.60
— — 7-8, — 0.50
Phần thứ ba, quyển thứ 1-2-3, — 0.55
— — 4-5-6-7, — 0.65
— — 8, — 0.65
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển. 0.20
cả 12 quyển gói làm một 1 00

IMPERATOR

SUPÉRIEUR AUX ANIS
là
thứ Rượu Áp-sen
rất thơm ngon

UỐNG TIÊU-THỰC VÀ GIẢI-KHÁT

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xà, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

Luân